

GMINA PERZÓW

Diagnoza służąca delimitacji
obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Perzów

SPIS TREŚCI

1. Słowniczek pojęć	3
2. Charakterystyka Gminy Perzów.....	4
2.1. Informacje podstawowe	4
2.2. Zewnętrzne i wewnętrzne uwarunkowania rozwoju Gminy Perzów	5
3. Metodyka wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.....	8
3.1. Metodyka prac przyjęta w procesie delimitacji obszarów zdegradowanych na terenie Gminy Perzów	8
3.2. Podział Gminy Perzów na jednostki analityczne	10
3.3. Wybór wskaźników służących dokonaniu analizy wskaźnikowej jednostek analitycznych	13
4. Analiza wskaźnikowa Gminy Perzów	17
4.1. Sfera społeczna	17
4.2. Sfera gospodarcza.....	29
4.3. Sfera środowiskowa	31
4.4. Sfera przestrzenno-funkcjonalna.....	34
4.5. Sfera techniczna	37
5. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego	40
6. Wyznaczenie obszaru rewitalizacji	42

1. SŁOWNICZEK POJĘĆ

REWITALIZACJA – rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji¹.

OBSZAR ZDEGRADOWANY – obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności: bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego możliwe jest tylko w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw,
- środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska,
- przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych,
- technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz nefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska².

OBSZAR REWITALIZACJI – obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby jej mieszkańców. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic³.

---

¹ Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 278).

² J. w.

³ J. w.

2. CHARAKTERYSTYKA GMINY PERZÓW

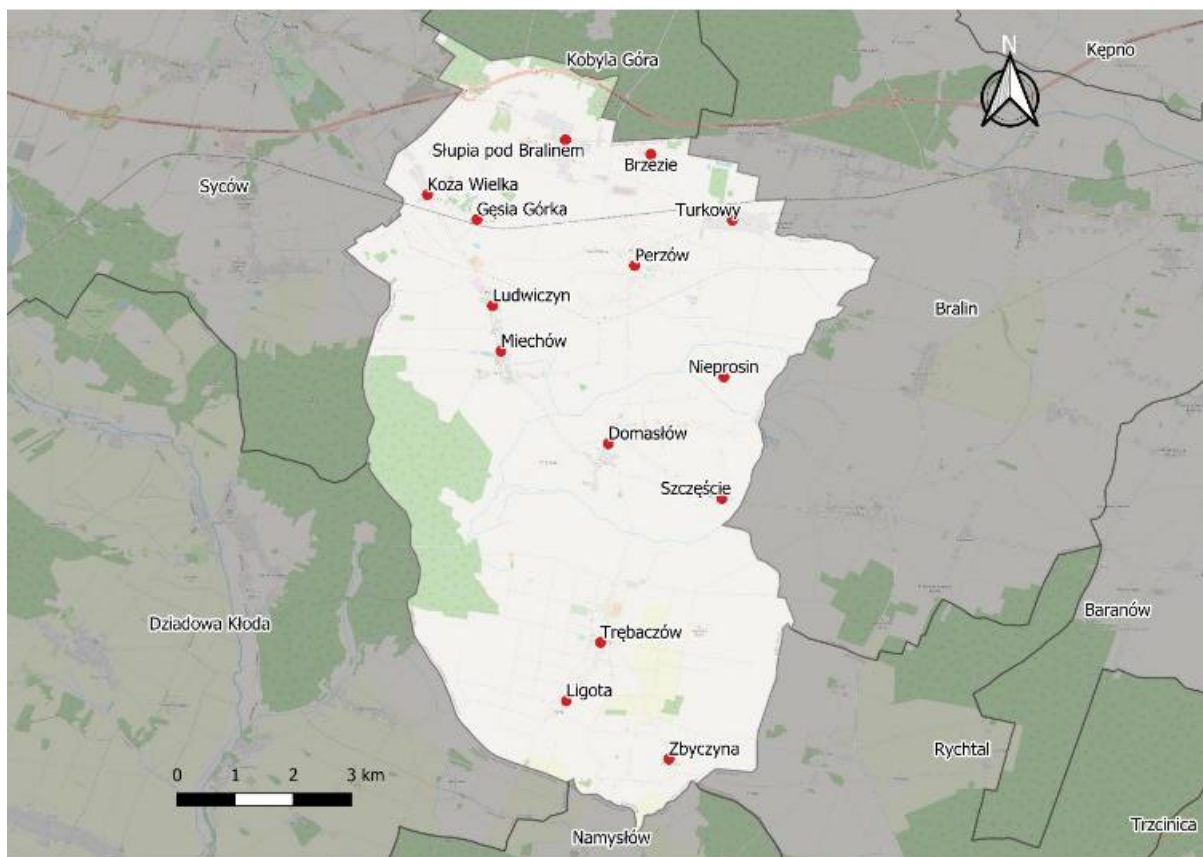
2.1. Informacje podstawowe

Gmina Perzów jest gminą wiejską, położoną w zachodniej części województwa wielkopolskiego, w zachodniej części powiatu kępińskiego. Gmina graniczy:

- od północy z gminą Dziadowa Kłoda (powiat oleśnicki, woj. dolnośląskie),
- od wschodu z gminą Bralin (powiat kępiński),
- od południa z gminą Kępno (powiat kępiński),
- od zachodu z gminą Namysłów (powiat namysłowski, woj. opolskie) oraz gminą Rychtal (powiat kępiński).

Według danych GUS w 2023 roku Gmina Perzów zajmowała 75 km² powierzchni, a zamieszkiwało ją 3 763 osób, co przełożyło się na gęstość zaludnienia 49,9 os./km². Położenie Gminy na tle gmin ościennych wraz ze wskazaniem poszczególnych miejscowości przedstawiono na poniższej rycinie.

Rycina 1 Położenie Gminy Perzów względem gmin ościennych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii

2.2. Zewnętrzne i wewnętrzne uwarunkowania rozwoju Gminy Perzów

POWIĄZANIA KOMUNIKACYJNE

Gmina Perzów położona jest w powiecie kępińskim, 16 km od jego siedziby – miasta Kępna. Wrocław, będący dla mieszkańców głównym ośrodkiem zaspokajania potrzeb edukacyjnych, kulturalnych i rozrywkowych, znajduje się w odległości ok. 70 km, co przekłada się na około godzinę dojazdu. Podróż do stolicy województwa – Poznania – trwa około 2 godziny i 30 minut (najkrótsza trasa prowadzi przez Wrocław i drogę ekspresową S5, liczącą 244 km). Szansą na poprawę dostępności komunikacyjnej będzie planowana budowa drogi ekspresowej S11, która skróci czas dojazdu do Poznania i może wpłynąć na zwiększenie atrakcyjności gminy.

Układ komunikacyjny Gminy Perzów tworzy 2,8 km drogi ekspresowej S8, 4,8 km drogi wojewódzkiej, 33,2 km dróg powiatowych oraz aż 125 km dróg gminnych. Wśród dróg powiatowych około 20% nie ma nawierzchni asfaltowej, natomiast w przypadku dróg gminnych odsetek ten wynosi około 70%, co przekłada się na obniżoną jakość i komfort poruszania się po gminie.

Transport publiczny w gminie realizowany jest przez prywatnych przewoźników oraz – od lipca 2021 roku – przez powiat kępiński, przy finansowym udziale gminy. Niskie zainteresowanie usługami prywatnych firm skutkuje jednak ograniczaniem liczby kursów, a w niektórych przypadkach nawet ich całkowitym wycofaniem z regionu.

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I OCHRONA PRZYRODY

Gmina Perzów ma wyraźnie rolniczy charakter – około 80% jej powierzchni zajmują użytki rolne, z dominacją gruntów ornych. W pobliżu cieków wodnych występują łąki i pastwiska, których utrzymanie wymaga gęstej sieci rowów melioracyjnych, szczególnie rozbudowanej we wschodniej części gminy. W południowych rejonach znajdują się także fragmenty gleb o wysokich klasach bonitacyjnych (I–III), objętych ochroną. Użytki leśne stanowią 9,5% powierzchni i zlokalizowane są głównie w okolicach Miechowa, natomiast pozostałe tereny to obszary zabudowane i inne.

Ukształtowanie terenu gminy jest przeważnie płaskie, z wyjątkiem łagodnych wzniesień na północy, będących częścią Wzgórz Ostrzeszowskich. Brak obszarów objętych ochroną przyrody oraz korzystne warunki terenowe sprzyjają rozwojowi gospodarstwu, w tym lokalizacji inwestycji przemysłowych. Na obszarze gminy występują również udokumentowane i perspektywiczne złoża kopalin – głównie piasku, kruszywa naturalnego oraz surowców ilastych wykorzystywanych w ceramice budowlanej, choć ich zasoby są niewielkie.

Gmina zachowuje wiejski krajobraz, który stanowi atut przyrodniczy i rekreacyjny – szczególnie dla miłośników pieszych i rowerowych wycieczek. Choć na jej terenie nie występują obszary chronione, znajdują się tu dwa pomniki przyrody. Istotne są również walory kulturowe – liczne stanowiska archeologiczne oraz zabytki, zwłaszcza sakralne, w tym cenne kościoły w miejscowościach Koza Wielka, Słupia pod Bralinem, Trębaczów, Turkowy i Domasłów.

DEMOGRAFIA

Sytuacja demograficzna Gminy Perzów w latach 2013–2023 charakteryzuje się dużą zmiennością, lecz zauważalna jest tendencja spadkowa. W 2013 roku gminę zamieszkiwało 3 811 osób, a do roku 2023 liczba ludności zmniejszyła się do 3 763, co oznacza ubytek 48 mieszkańców w ciągu dekady. Wahania liczby ludności są wynikiem zmiennych wartości zarówno przyrostu naturalnego, jak i salda migracji.

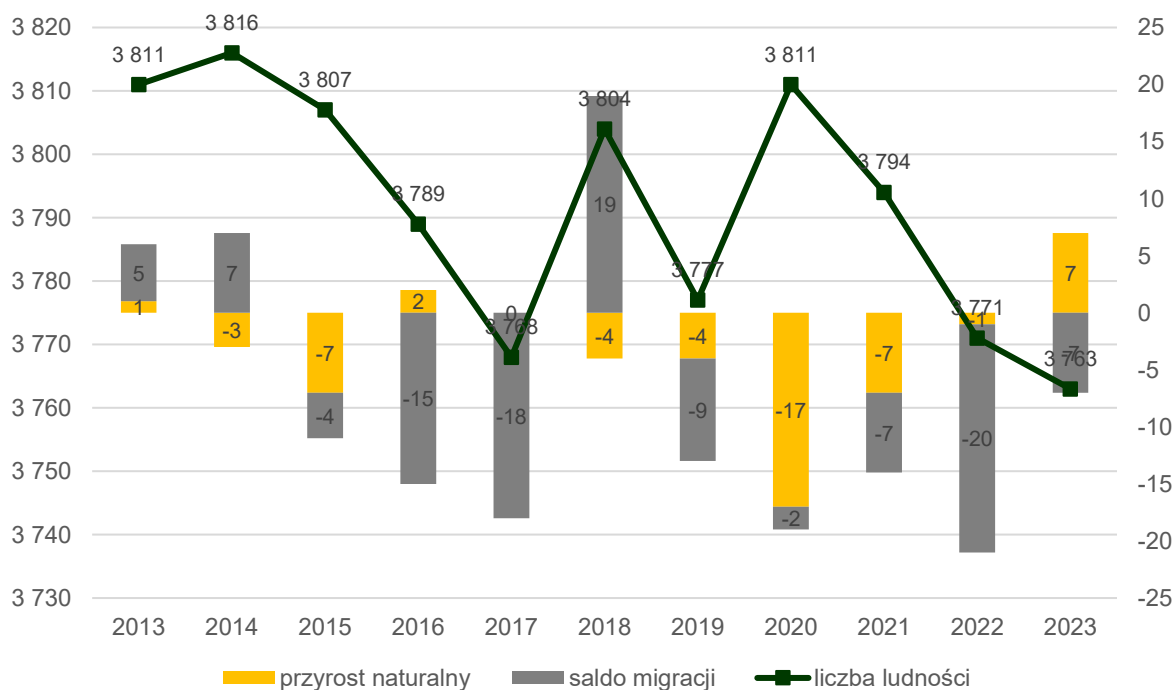
W analizowanym okresie przyrost naturalny był zmienny – w niektórych latach dodatni (np. 2013, 2016, 2023), w innych – ujemny, szczególnie w latach 2019–2021, kiedy notowano wyraźnie większą liczbę zgonów niż urodzeń. Jednocześnie saldo migracji było najczęściej ujemne – największe odpływy ludności miały miejsce w latach 2016 (-15 osób), 2017 (-18osób) i 2022 (-20 osób), co w znacznym stopniu wpłynęło na depopulację.

Okresowy wzrost liczby ludności (lata 2018 i 2020, powrót do poziomu 3 811 osób) był efektem chwilowej poprawy sytuacji migracyjnej (saldo dodatnie w 2018: +19) oraz względnej równowagi w przyroście naturalnym. Jednak tendencja ta nie utrzymała się – od 2020 roku ponownie obserwuje się odpływ ludności, który w połączeniu z ujemnym przyrostem naturalnym przyspiesza proces wyludniania się gminy.

Jeśli obecne trendy się utrzymają, Gmina Perzów stanie w obliczu dalszego spadku liczby mieszkańców, pogłębiania się procesu starzenia społeczeństwa oraz zmniejszenia lokalnego potencjału społeczno-gospodarczego.

Omawiane zmiany demograficzne prezentuje poniższa rycina.

Rycina 2 Zmiany liczby ludności w Gminie Perzów w latach 2013-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

PLANOWANIE I ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

Gmina Perzów została ujęta w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego, przyjętym uchwałą nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r. Zgodnie z jego zapisami, gmina znajduje się w obrębie wiejskiego obszaru funkcjonalnego. Jednocześnie zaklasyfikowano ją do grupy gmin wiejskich wymagających wsparcia procesów rozwojowych oraz zaliczono do obszarów o najniższej dostępności do usług warunkujących możliwości rozwojowe.

Polityka przestrzenna gminy prowadzona jest głównie w oparciu o Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, przyjęte uchwałą nr XXVIII/136/2012 Rady Gminy Perzów z dnia 28 grudnia 2012 r. W części kierunkowej dokumentu wyznaczono tereny przeznaczone pod rozwój zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej, które skupiają się głównie w obrębie istniejących miejscowości – zwłaszcza w północnej części gminy, w tym w miejscowości Perzów. W tym obszarze zaplanowano również tereny pod zabudowę mieszkaniowo-usługową, mieszkaniową wielorodzinną oraz przemysłową, co wynika m.in. z korzystnej lokalizacji w pobliżu drogi ekspresowej S8. To właśnie północna część gminy uznawana jest za najbardziej perspektywiczną pod względem rozwoju inwestycyjnego, wzrostu przedsiębiorczości i tworzenia nowych miejsc pracy, co może w przyszłości przeciwdziałać niekorzystnym trendom demograficznym.

Prawo miejscowe w zakresie gospodarki przestrzennej stanowią obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (MPZP), które jednak obejmują jedynie ok. 2% powierzchni gminy. Niewielkie pokrycie planistyczne powoduje konieczność częstego stosowania decyzji o warunkach zabudowy, regulujących sposób zagospodarowania terenów nieobjętych MPZP.

W związku ze zmianą przepisów planistycznych na poziomie krajowym oraz koniecznością dostosowania polityki przestrzennej do nowych wyzwań, Gmina Perzów przystąpiła do sporządzenia planu ogólnego, przyjmując uchwałę nr LX/389/2024 Rady Gminy Perzów z dnia 29 kwietnia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Perzów. Dokument ten będzie kluczowym narzędziem w kształtowaniu ładu przestrzennego i kierunków rozwoju gminy w perspektywie długoterminowej.

3. METODYKA WYZNACZENIA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI

3.1. Metodyka prac przyjęta w procesie delimitacji obszarów zdegradowanych na terenie Gminy Perzów

ETAPY PRAC

Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Perzów oraz zawarta w niej procedura delimitacji, opracowana została w sposób spełniający wymogi *ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 278) dalej: ustawa o rewitalizacji*. Podczas opracowywania procedury delimitacji, korzystano także z wytycznych i rekomendacji zawartych w publikacji „Delimitacja – krok po kroku” zrealizowanej przez zespół pracowników Instytutu Rozwoju Miast pod redakcją Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa⁴.

Przyjęta w procesie delimitacji obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji na terenie Gminy Perzów metodyka, zakładała czteroetapowy system pracy, który przedstawiony został na poniższej grafice.

ETAP 1

Podział Gminy na niepodzielne jednostki analityczne stanowiące całość pod względem funkcjonalnym i społecznym

ETAP 2

Zebrańie i przetworzenie danych dotyczących sfery: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej dla wyznaczonych wcześniej jednostek analitycznych

ETAP 3

Przeprowadzenie analizy wskaźnikowej i wskazanie obszaru zdegradowanego drogą analizy porównawczej przy użyciu wyliczonego wskaźnika syntetycznego

ETAP 4

Wytyczenie obszaru rewitalizacji w ramach zidentyfikowanego obszaru zdegradowanego, zgodnie z wymogami *ustawy o rewitalizacji*, tj. obszar rewitalizacji nie może przekraczać 20% powierzchni gminy i nie może być zamieszkały przez więcej niż 30% mieszkańców gminy

⁴ Opracowanie zrealizowane przez Instytut Rozwoju Miast na zlecenie Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa, Departamentu Polityki Przestrzennej w ramach umowy nr DPP-U-POWER-173/16, której przedmiotem było: Opracowanie merytoryczne publikacji z zakresu diagnozy i delimitacji obszarów zdegradowanych, ISBN 978-83-7610-653-3

METODA WYZNACZENIA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO PRZY UŻYCIU WSKAŹNIKA SYNTETYCZNEGO

Z uwagi na fakt, że dobrane wskaźniki przedstawiane są w różnych jednostkach i przedziałach, ich porównywanie oparte na jednowymiarowych zasadach statystycznych pozostaje utrudnione. W przypadku analizy zjawisk złożonych, które opisuje się więcej niż jedną zmienną pojawiają się problemy, jakie nie występują w analizach prostych dla jednej zmiennej.

Dlatego też, podstawą analizy wielowymiarowej jest **wskaźnik syntetyczny**, który pozwala na porównanie poszczególnych mierników i otrzymanie jednego wskaźnika poziomu rozwoju obszaru. Jest to możliwe dzięki standaryzacji różnych zmiennych niezależnie od ich rodzaju, znaku, wielkości i jednostek.

Standaryzacja danych służy sprowadzeniu zmiennych o różnej wartości i jednostkach do wzajemnej porównywalności. Wiąże się ona również z ustaleniem kierunku wpływu każdego ze wskaźników, czyli określeniem czy dany wskaźnik jest stymulantą, czy destymulantą. W przypadku stymulanty, wzrost wskaźnika oznacza pozytywny rezultat dla badanego zjawiska, natomiast w przypadku destymulanty – wzrost wartości zmiennej świadczy negatywnie o zjawisku.

Z tego względu, w celu standaryzacji wskaźników posłużono się metodą wyrażoną wzorem:

$$t_{ij} = \frac{x_{ij} - \bar{x}_j}{s_j}, \text{ gdy zmienna jest stymulantą lub}$$

$$t_{ij} = \frac{x_{ij} - \bar{x}_j}{s_j} * (-1), \text{ gdy zmienna jest destymulantą,}$$

gdzie:

t_{ij} – standaryzowana wartość wskaźnika j dla jednostki analitycznej i ,

x_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki analitycznej i ,

$\bar{x}_j$ – średnia arytmetyczna wskaźnika j ,

s_j – odchylenie standardowe wskaźnika j .

W ten sposób wartości większe od średniej dla całej Gminy po standaryzacji będą przyjmowały wartość dodatnią (korzystniejszą dla danej jednostki analitycznej), natomiast wartości mniejsze od średniej – wartość ujemną (niekorzystną dla danej jednostki analitycznej). Im niższa jest wartość standaryzowanego wskaźnika tym poziom koncentracji negatywnego zjawiska w danej jednostce analitycznej jest większy.

Ostatnim etapem wyznaczenia wskaźnika syntetycznego jest obliczenie średniej arytmetycznej zestandaryzowanych zmiennych dla każdej z badanych sfer: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Wartość wskaźnika syntetycznego odpowiada na pytanie, czy dana jednostka analityczna znajduje się w stanie kryzysowym. Wysokie wartości wskaźnika świadczą o pozytywnym obrazie zjawisk w danej jednostce, natomiast niskie ukazują koncentrację zjawisk kryzysowych. W celu uzyskania wartości wskaźnika syntetycznego posłużono się wzorem:

$$P_i = \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n t_{ij}$$

gdzie:

P_i – syntetyczny wskaźnik negatywnych zjawisk dla jednostki analitycznej i ,

n – liczba wskaźników,

t_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki analitycznej i .

Zgodnie z przyjętą metodologią **do obszaru zdegradowanego włączone mogą zostać wszystkie te jednostki analityczne, których wskaźnik syntetyczny jest ujemny (mniejszy niż 0) w sferze społecznej oraz w co najmniej jednej z pozostałych sfer**. Im niższe wartości przyjmuje wskaźnik syntetyczny tym poziom negatywnych zjawisk w danej sferze jest większy.

Spośród wyznaczonych obszarów zdegradowanych wytyczono **obszar rewitalizacji, który zgodnie z wymogami ustawy o rewitalizacji, nie może przekraczać 20% powierzchni gminy i nie może być zamieszkały przez więcej niż 30% mieszkańców gminy**.

3.2. Podział Gminy Perzów na jednostki analityczne

Zgodnie z przedstawioną w powyższym rozdziale metodyką prac, przyjętą w procesie delimitacji obszarów zdegradowanych, etap pierwszy dotyczył podziału Gminy na niepodzielne jednostki analityczne, stanowiące całość pod względem funkcjonalnym i społecznym. Takie działanie umożliwiło zebranie i przetworzenie, a w kolejnym kroku zagregowanie danych opisujących sfery: społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną oraz techniczną. Wyznaczone w procesie delimitacji jednostki analityczne odzwierciedlają specyfikę danego terenu, ze szczególnym uwzględnieniem funkcji dominującej, a także sposobu zagospodarowania przestrzennego. Ważnym było również, aby w trakcie dokonywania podziału, uwzględnić intensywność użytkowania danego obszaru. Tak wypracowany podział sprawił, że dokonana w kolejnych etapach porównawcza analiza wskaźnikowa, przeprowadzona została w sposób uwzględniający zróżnicowanie przestrzenne Gminy.

Dokonując podziału obszaru Gminy Perzów na jednostki analityczne posłużono się istniejącym podziałem na obręby ewidencyjne. Wstępna analiza danych demograficznych pozwoliła oszacować, że żaden z ośmiu obrębów ewidencyjnych nie przekracza 30% ludności Gminy,

zatem w przypadku wyznaczenia obszaru rewitalizacji nie będzie konieczności podziału jednostki na mniejsze fragmenty. Zweryfikowano również powierzchnię poszczególnych obrębów ewidencyjnych – tylko jeden z nich przekracza 20% powierzchni całej Gminy, zatem w przypadku wyznaczenia w jego granicach obszaru rewitalizacji, zostanie on zawężony do zamieszkałej części jednostki, co pozwoli zachować ustawowy próg 20% powierzchni.

Ostatecznie na terenie Gminy wyodrębnionych zostało 8 jednostek analitycznych. Wykaz jednostek analitycznych wraz z miejscowościami wchodzącymi w ich skład, zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 1 Jednostki analityczne w Gminie Perzów

Jednostka analityczna		Wykaz ulic/miejscowości
Lp.	Nazwa	
1	Domasłów	Domasłów, Szczęcie
2	Koza Wielka	Gęsia Górka, Koza Wielka
3	Miechów	Ludwiczyn, Miechów
4	Perzów	Nieprosin, Perzów
5	Słupia Pod Bralinem	Słupia Pod Bralinem
6	Trębaczów	Ligota, Trębaczów
7	Turkowy	Brzezcie, Turkowy
8	Zbyczyna	Zbyczyna

Źródło: opracowanie własne

Największą jednostką pod względem liczby ludności jest jednostka analityczna Perzów skupiająca 942 mieszkańców (24,7% ludności Gminy). Biorąc pod uwagę powierzchnię – największą jednostką analityczną jest Trębaczów, zajmujący 22,5 km² powierzchni, co stanowi 29,9% powierzchni Gminy. Jednostka ta jest w dużej części zajęta przez obszary leśne, które w przypadku zidentyfikowania w jednostce nagromadzenia negatywnych zjawisk (skutkiem czego byłoby wyznaczenie obszaru rewitalizacji), zostaną wyłączone z granic potencjalnego obszaru rewitalizacji.

W poniższej tabeli przedstawiono szczegółowe dane dotyczące powierzchni i liczby mieszkańców w poszczególnych jednostkach analitycznych.

Tabela 2 Jednostki analityczne wyznaczone na terenie Gminy Perzów

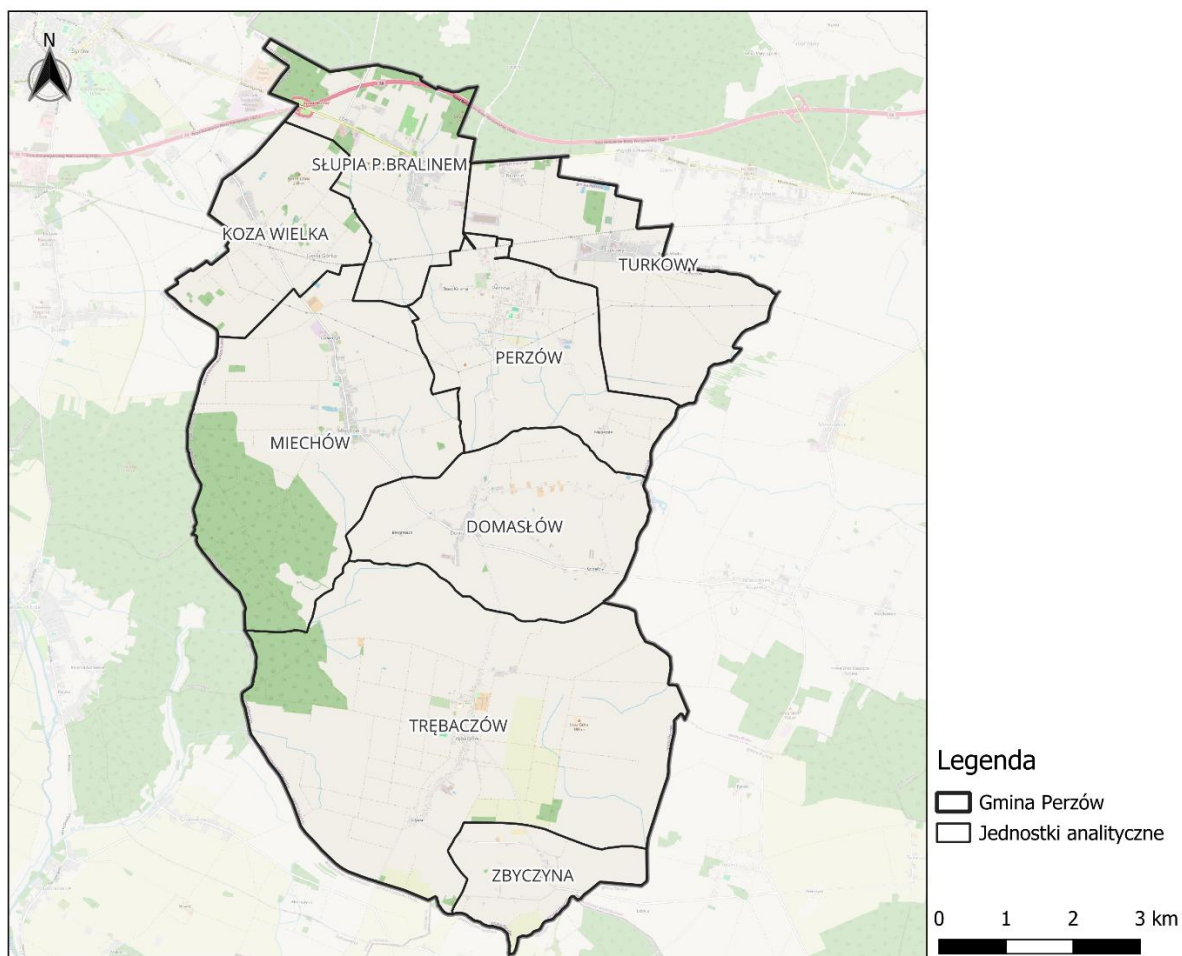
Jednostka analityczna		Powierzchnia jednostki (km ²)	Udział w całkowitej powierzchni Gminy (%)	Liczba mieszkańców	Udział w całkowitej liczbie mieszkańców Gminy (%)
Lp.	Nazwa				
1	Domasłów	8,6	11,4%	329	8,6%
2	Koza Wielka	5,2	6,9%	213	5,6%
3	Miechów	13,8	18,3%	591	15,5%
4	Perzów	7,7	10,3%	942	24,7%
5	Słupia Pod Bralinem	6,5	8,6%	388	10,2%
6	Trębaczów	22,5	29,9%	809	21,2%
7	Turkowy	7,8	10,3%	410	10,7%
8	Zbyczyna	3,2	4,3%	137	3,6%

Źródło: opracowanie własne

Przedstawiony powyżej podział Gminy na jednostki analityczne daje możliwość prowadzenia analiz porównawczych, a także obserwacji zjawisk kryzysowych w dłuższym okresie. Na

kolejnych stronach przedstawiono podział Gminy Perzów na jednostki analityczne w ujęciu przestrzennym.

Rycina 3 Podział Gminy Perzów na jednostki analityczne

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii

3.3. Wybór wskaźników służących dokonaniu analizy wskaźnikowej jednostek analitycznych

ZJAWISKA KRYZYSOWE

Celem analizy wskaźnikowej jednostek analitycznych, przedstawionej w dalszej części Diagnozy, jest zidentyfikowanie lokalnych problemów, które występują na terenie Gminy Perzów. Pierwszym krokiem będzie ich prezentacja, a następnym zbadanie natężenia zjawisk kryzysowych występujących na obszarze całej Gminy. Na potrzeby przedmiotowej analizy zgromadzono dane umożliwiające przedstawienie i zbadanie sfery społecznej z obszaru bezrobocia, alkoholizmu, ubóstwa, przestępczości, problemów osób ze szczególnymi potrzebami, kapitału społecznego, a także aktywności społecznej.

W sferze gospodarczej zbadano aktywność gospodarczą w poszczególnych jednostkach analitycznych. Z kolei w sferze środowiskowej skupiono się na analizie jakości powietrza oraz pokryciu terenu azbestem. W sferze przestrzenno-funkcjonalnej zbadano dostępność terenów zieleni, dostępność infrastruktury publicznej, dostępność komunikacyjną, a także jakość terenów publicznych. Natomiast w przypadku sfery technicznej przeanalizowano stan techniczny przestrzeni publicznej, efektywność energetyczną oraz kwestie związane z zapewnieniem dostępności.

POZYSKANIE DANYCH

Proces analityczny, oparty na agregowaniu informacji w obrębie jednostek analitycznych przeprowadzono z wykorzystaniem danych ilościowych, uzyskanych z rejestrów instytucji samorządowych oraz oddziałów instytucji funkcjonujących na terenie Gminy Perzów:

- Urzędu Gminy Perzów,
- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Perzowie,
- Komendy Powiatowej Policji w Kępnie,
- Powiatowego Urzędu Pracy w Kępnie,
- Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Lokalnych).

Dane wyjściowe służące zdiagnozowaniu zjawisk kryzysowych w poszczególnych jednostkach analitycznych pozyskane od wyżej wymienionych instytucji przekształcono na porównywalne wskaźniki obrazujące sytuację w danej sferze, zgodnie z wcześniej opisaną standaryzacją danych. Podczas doboru wskaźników dokonano ich jednoczesnego rozróżnienia na stymulanty i destymulanty.

ZAKRES CZASOWY

Każdy z omawianych wskaźników zawiera informacje o zakresie czasowym jakiego dotyczy. Ma to na celu uszczegółowienie i doprecyzowanie występowania (trwania) danego zjawiska kryzysowego. Dane wykorzystane do analizy, a co za tym idzie obliczone wskaźniki dotyczyły głównie 2024 roku – na dzień opracowywania analiz były to bowiem najbardziej aktualne dane możliwe do pozyskania.

Tabela 3 Wskaźniki wykorzystane do zdiagnozowania zjawisk kryzysowych

SFERA SPOŁECZNA				
Zjawisko	Wskaźnik/miernik	Źródło danych	Stymulanta/ Destymulanta	Zakres czasowy
BEZROBOCIE	Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	Powiatowy Urząd Pracy w Kępnie, Urząd Gminy Perzów	Destymulanta	według stanu na 31.12.2024
	Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych	Powiatowy Urząd Pracy w Kępnie	Destymulanta	według stanu na 31.12.2024
ALKOHOLIZM	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej dotkniętych problemem alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Perzowie, Urząd Gminy Perzów	Destymulanta	w 2024 r.
UBÓSTWO	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Perzowie, Urząd Gminy Perzów	Destymulanta	w 2024 r.
	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Perzowie	Destymulanta	w 2024 r.
	Kwota wypłaconych zasiłków w przeliczeniu na liczbę osób korzystających z pomocy społecznej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Perzowie	Destymulanta	w 2024 r.
PRZESTĘPCZOŚĆ	Liczba stwierdzonych przestępstw na 100 mieszkańców	Komenda Powiatowa Policji w Kępnie, Urząd Gminy Perzów	Destymulanta	w 2024 r.
	Liczba osób objętych procedurą "Niebieskiej Karty" w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Perzowie, Urząd Gminy Perzów	Destymulanta	w 2024 r.
OSOBY ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Perzowie	Destymulanta	w 2024 r.
	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwalej lub ciężkiej choroby w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Perzowie	Destymulanta	w 2024 r.
KAPITAŁ SPOŁECZNY	Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	Urząd Gminy Perzów	Destymulanta	według stanu na 31.12.2024
	Udział dzieci w wieku 0-3 lat w ogólnej liczbie mieszkańców	Urząd Gminy Perzów	Stymulanta	według stanu na 31.12.2024

	Dynamika zmiany liczby mieszkańców 2024/2019	Urząd Gminy Perzów	Stymulanta	według stanu na 31.12.2024
POZIOM UCZESTNICTWA W ŻYCIU PUBLICZNYM	Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 100 mieszkańców	Urząd Gminy Perzów	Stymulanta	według stanu na 31.12.2024
	Liczba kół gospodyń wiejskich na 100 mieszkańców	Urząd Gminy Perzów	Stymulanta	według stanu na 31.12.2024
	Frekwencja w ostatnich wyborach samorządowych (I tura)	Urząd Gminy Perzów	Stymulanta	w 2024 r.
SFERA GOSPODARCZA				
Zjawisko	Wskaźnik/miernik	Źródło danych	Stymulanta/ Destymulanta	Zakres czasowy
AKTYWNOŚĆ GOSPODARCZA	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych ogółem na 100 mieszkańców	KRS, CEiDG, Urząd Gminy Perzów	Stymulanta	według stanu na 31.12.2024
	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2024 roku na 100 mieszkańców	KRS, CEiDG, Urząd Gminy Perzów	Stymulanta	w 2024 r.
	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2024 roku na 100 mieszkańców	KRS, CEiDG, Urząd Gminy Perzów	Destymulanta	w 2024 r.
SFERA ŚRODOWISKOWA				
Zjawisko	Wskaźnik/miernik	Źródło danych	Stymulanta/ Destymulanta	Zakres czasowy
POKRYCIE AZBESTEM	Natężenie występowania materiałów zawierających azbest na 100 mieszkańców	Urząd Gminy Perzów	Destymulanta	według stanu na 31.12.2024
JAKOŚĆ POWIETRZA	Liczba indywidualnych źródeł ciepła na paliwa stałe (węgiel, miał, ekogroszek) na 100 mieszkańców	Urząd Gminy Perzów	Destymulanta	według stanu na 31.12.2024
SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA				
Zjawisko	Wskaźnik/miernik	Źródło danych	Stymulanta/ Destymulanta	Zakres czasowy
DOSTĘPNOŚĆ INFRASTRUKTURY PUBLICZNEJ	Liczba obiektów infrastruktury sportowej (boiska, place zabaw, siłownie zewnętrzne, place sportowe, orliki, sale gimnastyczne, hale widowiskowe, baseny itp.) na 100 mieszkańców	Urząd Gminy Perzów	Stymulanta	według stanu na 31.12.2024
	Liczba ogólnodostępnych placów zabaw (bez szkolnych) na 100 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym	Urząd Gminy Perzów	Stymulanta	według stanu na 31.12.2024
	Liczba centrów aktywności mieszkańców (świetlice, domy kultury, biblioteki, filie, remizy, itp.) na 100 mieszkańców	Urząd Gminy Perzów	Stymulanta	według stanu na 31.12.2024
DOSTĘPNOŚĆ KOMUNIKACYJNA	Liczba czynnych przystanków autobusowych na 100 mieszkańców	Urząd Gminy Perzów	Stymulanta	według stanu na 31.12.2024
JAKOŚĆ TERENÓW PUBLICZNYCH	Liczba punktów sprzedaży alkoholu na 100 mieszkańców	Urząd Gminy Perzów	Destymulanta	według stanu na 31.12.2024
SFERA TECHNICZNA				
Zjawisko	Wskaźnik/miernik	Źródło danych	Stymulanta/ Destymulanta	Zakres czasowy

STAN TECHNICZNY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ	Liczba obiektów komunalnych wymagających remontów z wyłączeniem urządzeń sieciowych (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, oczyszczalnie ścieków itp.) na 100 mieszkańców	Urząd Gminy Perzów	Destymulanta	według stanu na 31.12.2024
	Liczba obiektów przestrzeni publicznej (place zabaw, skwery, zieleńce, place, inne ogólnodostępne przestrzenie publiczne) w złym stanie technicznym na 100 mieszkańców	Urząd Gminy Perzów	Destymulanta	według stanu na 31.12.2024
	Liczba obiektów zabytkowych w złym stanie technicznym wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków w ogólnej liczbie obiektów zabytkowych	Urząd Gminy Perzów	Destymulanta	według stanu na 31.12.2024
EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA	Liczba obiektów komunalnych wymagających termomodernizacji (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, oczyszczalnie ścieków itp.) w ogólnej liczbie obiektów komunalnych	Urząd Gminy Perzów	Destymulanta	według stanu na 31.12.2024
ZAPEWNIENIE DOSTĘPNOŚCI	Liczba obiektów komunalnych niedostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, itp.) w ogólnej liczbie obiektów komunalnych	Urząd Gminy Perzów	Destymulanta	według stanu na 31.12.2024

Źródło: opracowanie własne

4. ANALIZA WSKAŹNIKOWA GMINY PERZÓW

4.1. Sfera społeczna

Ze względu na charakter procesu rewitalizacji, strefa społeczna stanowi najistotniejszy komponent Diagnozy, mającej na celu wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Wyznaczeniu obszaru zdegradowanego służy analiza wskaźników, pozwalająca na określenie miejsc koncentracji niepożądanych zjawisk społecznych. Podrozdział w dalszej części przedstawia szczegółowy przekrój stanu strefy społecznej Gminy Perzów w podziale na jednostki analityczne.

BEZROBOCIE

Elementem procesu rozwoju społeczno-gospodarczego jest rozwój gospodarczy, którego wyznacznikiem jest poprawa wskaźników wyrażających poziom życia mieszkańców. W pojęciu rozwoju zawarte są przemiany ilościowe jak redukcja stopy bezrobocia, wzrost dochodów i konsumpcji, jak i zmiany jakościowe jak zmiany w strukturze PKB bądź zatrudnienia. Rozwój gospodarki zatem związany jest z rynkiem pracy. Długotrwałe problemy ze znalezieniem zatrudnienia przekładają się na bezrobocie, rzutujące na sytuację finansową rodziny. Pogorszenie się sytuacji na rynku pracy w danej społeczności lokalnej przekłada się zatem na obniżenie poziomu życia mieszkańców.

Osobą bezrobotną jest osoba, która po ukończeniu 18 roku życia, a przed wejściem w wiek emerytalny, pozostaje niezatrudniona i niepodejmująca żadnej działalności zarobkowej, ale mogąca podjąć pracę oraz jest zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy odpowiednim dla swojego miejsca stałego bądź czasowego zameldowania, poszukująca miejsca zatrudnienia bądź pracy zarobkowej.

Bezrobocie zatem stanowi niepożądane zjawisko społeczne mogące prowadzić do powstania poważniejszego problemu społecznego. Sytuacją szczególnie niepożądaną jest utrzymywanie się bezrobocia na wysokim poziomie przez dłuższy okres czasu. Bezrobocie dzieli się w oparciu o czas trwania oraz jego powód. Ze względu na wymiar czasowy niezatrudnienia, bezrobocie dzieli się na: bezrobocie krótkookresowe, długookresowe, chroniczne i sezonowe. Natomiast ze względu na powód bezrobocie dzieli się na: strukturalne, koniunkturalne, technologiczne oraz naturalne. Bezrobocie naturalne występuje zawsze, niezależnie od czynników gospodarczy i poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego, sezonowości pracy na danym rynku czy liczby oferowanych miejsc pracy. Jest ono efektem mobilności zawodowej ludności oraz wolną liczbą dostępnych wakatów, w wyniku czego niemożliwe jest jego trwałe oraz pełne wyeliminowanie. Bezrobocie naturalne, utrzymujące się na poziomie 3-5%, nie skutkuje destabilizacją rynku zatrudnienia⁵.

Najpoważniejszym problemem związanym z bezrobociem nie jest jego stopa, ale długotrwałość. Problem bezrobocia utrzymującego się przez dłuższy okres czasu spowodowany jest niekorzystną sytuacją na danym rynku pracy. Długotrwałe bezrobocie może w dłuższej perspektywie prowadzić do ubóstwa oraz zjawiska wykluczenia społecznego.

Wskaźnik obrazujący udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym zmieniał się w latach 2019-2023 i nie przyjmował wyraźnej tendencji dla

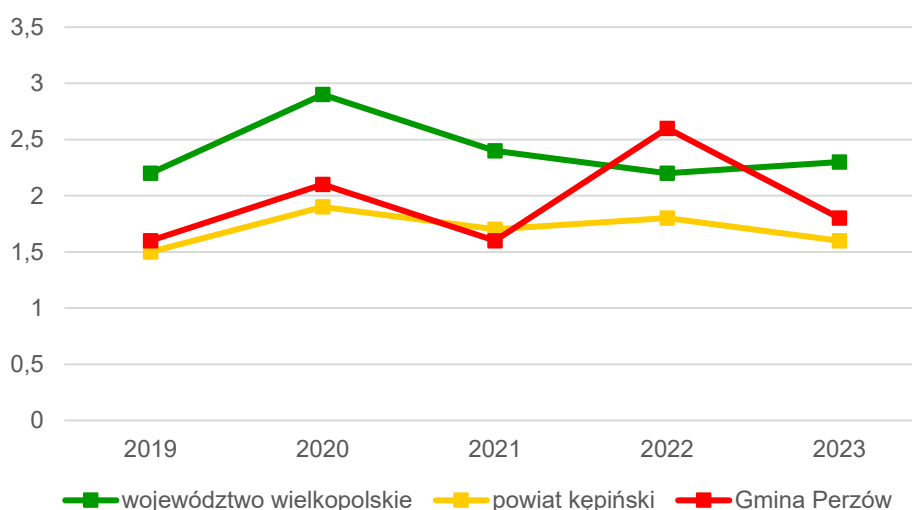
---

⁵ Martyna Michalewicz, Mariusz Fierek, Istota bezrobocia, Zeszyty Naukowe Gdańskiej Szkoły Wyższej, 2018.

wszystkich analizowanych jednostek samorządowych (województwa wielkopolskiego, powiatu kępińskiego i Gminy Perzów). Najniższy poziom bezrobocia we wszystkich jednostkach zanotowano w 2019 roku, po czym w roku 2020 wskaźnik ten osiągnął najwyższą wartość dla województwa i powiatu w analizowanym okresie – wpływ na ten fakt miała z pewnością pandemia Covid-19. Z kolei dla Gminy Perzów najwyższy udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym zanotowano w 2022 roku, gdzie stanowił 2,6%. W ostatnim roku dla którego w momencie opracowania dokumentu dostępne są wskaźniki GUS, zatem w roku 2023, wskaźnik był najwyższy w województwie (2,3%), następnie w Gminie Perzów (1,8%) a najniższą wartość zanotowano dla powiatu kępińskiego (1,6%).

Zmiany udziału bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w latach 2019-2023 przedstawia poniższy wykres.

Rycina 4 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Kępnie, na dzień 31 grudnia 2024 roku w Gminie Perzów zamieszkiwało 47 osób bezrobotnych. Wśród nich 26 osób pozostawało długotrwale bezrobotnych, a 12 posiadało tylko podstawowe wykształcenie.

Analiza wskaźnikowa dla wyznaczonych jednostek analitycznych, mająca na celu wskazanie zróżnicowania przestrzennego problemu bezrobocia, przeprowadzona została w oparciu o następujące wskaźniki:

- Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym,
- Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych.

Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym dla całego obszaru Gminy Perzów wyniosła na koniec 2024 roku 1,98. Niższe wskaźniki, świadczące o natężeniu problemu, zidentyfikowano w jednostkach analitycznych Koza Wielka (2,42), Miechów (3,24) i Trębaczów (2,59). Z kolei udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych dla Gminy wynosił 55,3%, a szczególne natężenie problemu zanotowano w jednostkach Perzów (80,0%) oraz Słupia pod Bralinem (100%).

Szczegółową analizę wskaźnikową dotyczącą wszystkich jednostek analitycznych prezentuje poniższa tabela.

Tabela 4 Analiza wskaźnikowa sfery społecznej w obszarze bezrobocia

Jednostka analityczna	BEZROBOCIE			
	Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym		Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych	
	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja
Domasłów	1,88	0,095	50,0%	0,178
Koza Wielka	2,42	-0,421	33,3%	0,737
Miechów	3,24	-1,204	50,0%	0,178
Perzów	1,71	0,255	80,0%	-0,827
Słupia Pod Bralinem	0,43	1,473	100,0%	-1,497
Trębaczów	2,59	-0,587	53,8%	0,049
Turkowy	1,45	0,497	25,0%	1,016
Zbuczyna	0,00	1,881	0,0%	1,853
Średnia dla Gminy	1,98	0,000	55,3%	0,000

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Kępnie, UG Perzów

UBÓSTWO

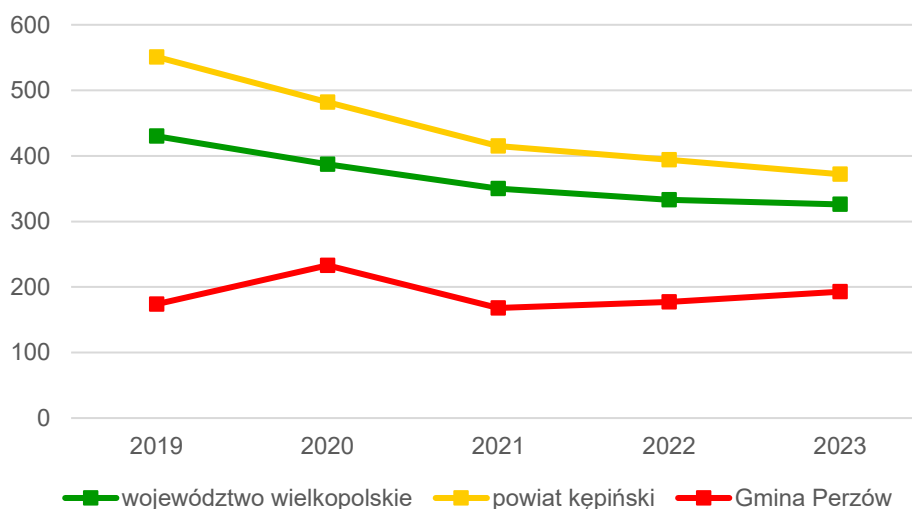
Zjawisku bezrobocia często towarzyszy zjawisko ubóstwa, będące relacją poziomu zaspokojenia potrzeb osób, rodzin i gospodarstw domowych do poziomu ich zaspokojenia przez resztę społeczeństwa. Ubóstwo rozumiane jest zatem jako ograniczenie środków do życia do poziomu poniżej uznawanego w kraju zamieszkania za minimum.

Pomoc społeczna w Gminie Perzów świadczona jest przede wszystkim przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, zlokalizowany pod adresem Perzów 78. Działania GOPS-u nakierowane są na pomoc w pokonaniu trudnych sytuacji życiowych osobom, które nie są w stanie samodzielnie ich rozwiązać. Celem Ośrodka Pomocy Społecznej zatem jest wyrównywanie poziomu życia osób najuboższych do standardu pozwalającego na zaspokojenie minimum potrzeb życiowych.

Określenie skali problemów społecznych w obrębie gminy, wyrażanych za pośrednictwem liczby beneficjentów pomocy społecznej, możliwe jest przez przyrównanie ich do średnich w powiecie oraz województwie po przeliczeniu przez liczbę mieszkańców jednostki.

Dla województwa wielkopolskiego i powiatu kępińskiego w latach 2019-2023 zauważalny jest stabilny spadek liczby beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w przeliczeniu na 10 tys. ludności. Dla Gminy Perzów wskaźnik ten jednak zmienia się corocznie, z widocznym trendem wzrostowym od 2021 roku, pozostając jednak na niższym poziomie niż w pozostałych jednostkach. W roku 2023 liczby beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w przeliczeniu na 10 tys. ludności wynosiła dla powiatu kępińskiego 372, dla województwa wielkopolskiego 326, a dla Gminy Perzów 193. Rozkład wskaźnika w analizowanym okresie przedstawia poniższy wykres.

Rycina 5 Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w Gminie Perzów na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Z pomocy społecznej w 2024 roku według danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Perzowie korzystało 337 mieszkańców Gminy Perzów. Do analizy wskaźnikowej, pozwalającej na określenie koncentracji przestrzennej zjawiska ubóstwa, posłużyły następujące wskaźniki:

- Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców,
- Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej,
- Kwota wypłaconych zasiłków w przeliczeniu na liczbę osób korzystających z pomocy społecznej.

Podstawowym wskaźnikiem pozwalającym na określenie natężenia zjawiska ubóstwa w poszczególnych jednostkach analitycznych jest odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców. Wśród mieszkańców Gminy Perzów 8,3% korzysta z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa. Wskaźnik wyższy od średniej gminnej zanotowano w jednostkach Turkowy, Koza Wielka, Miechów i Domasłów, przy czym w ostatnich dwóch wskaźniki są najwyższe i wynoszą odpowiednio 12,5% i 13,4%.

Ubóstwo jest najczęstszą przyczyną korzystania z pomocy społecznej – aż 94,1% mieszkańców Gminy korzystających z pomocy społecznej to właśnie osoby zmagające się z ubóstwem. W kilku jednostkach analitycznych stwierdzono, że wszyscy korzystający z pomocy społecznej dotknięci są również problemem ubóstwa – wskaźnik wynosi 100% dla Domasłowa, Kozy Wielkiej, Perzowa, Słupia pod Bralinem, Turkowych i Zbuczyny.

Przeanalizowano również kwotę wypłacanych zasiłków w przeliczeniu na liczbę osób korzystających z pomocy społecznej – dla całej Gminy średnia kwota wynosi 206,94 zł, a wyższą kwotę zanotowano dla jednostek Słupia pod Bralinem (619,50 zł), Trębaczów (407,21 zł) oraz Turkowy (339,03 zł).

Szczegółowa analiza wskaźnikowa dotycząca wszystkich jednostek analitycznych przedstawiona została w poniższej tabeli.

Tabela 5 Analiza wskaźnikowa sfery społecznej w obszarze ubóstwa

Jednostka analityczna	UBÓSTWO					
	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców		Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej		Kwota wypłaconych zasiłków w przeliczeniu na liczbę osób korzystających z pomocy społecznej	
	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja
Domasłów	13,4%	-1,429	100,0%	-0,921	0,00	1,015
Koza Wielka	10,8%	-0,704	100,0%	-0,921	110,96	0,471
Miechów	12,5%	-1,189	88,1%	0,927	108,33	0,484
Perzów	7,3%	0,275	100,0%	-0,921	190,58	0,080
Słupia Pod Bralinem	2,6%	1,612	100,0%	-0,921	619,50	-2,023
Trębaczów	6,9%	0,388	84,8%	1,431	407,21	-0,982
Turkowy	8,5%	-0,066	100,0%	-0,921	339,03	-0,648
Zbuczyna	4,4%	1,104	100,0%	-0,921	0,00	1,015
Średnia dla Gminy	8,3%	0,000	94,1%	0,000	206,94	0,000

***Źródło:** opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Perzowie, UG Perzów*

ALKOHOLIZM

Alkoholizm rozumiany jako choroba alkoholowa, oznacza stan uzależnienia od alkoholu etylowego prowadzący do jego nadmiernego spożycia, niosącego za sobą skutki zdrowotne oraz społeczne. Motywów sięgania po alkohol, niezależnie do ilości spożywania, można upatrywać w chęci ucieczki od codziennej rzeczywistości, przyczynach ceremonialnych związanych z zabawą w ramach pewnego wydarzenia, w celu dodania odwagi oraz w celu zaspokojenia potrzeb nałogu.

Można wyróżnić następujące style korzystania z alkoholu, w oparciu o przyczyny sięgania po ten środek odurzający (Frąckowiak)⁶:

- „neurasteniczny” styl picia – by zredukować zmęczenie i rozdrażnienie,
- „kontaktywny” – by ułatwić sobie nawiązywanie kontaktów z innymi,
- „dionizyjski” – dla uzyskania stanu oszołomienia i ucieczki od rzeczywistości,
- „heroiczny” – dla osiągnięcia poczucia mocy,
- „samobójczy”.

Zgodnie z danymi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Perzowie, 5 mieszkańców korzystających z pomocy społecznej dotkniętych było problemem alkoholizmu. Analiza wskaźnikowa w aspekcie występowania problemu alkoholizmu przeprowadzona została w oparciu o odsetek osób korzystających z pomocy społecznej dotkniętych problemem alkoholizmu w ogólnej liczbie w ogólnej liczbie mieszkańców. Średni wskaźnik dla całej Gminy

⁶ Maciej Frąckowiak, Marek Motyka, Charakterystyka problemów społecznych związanych z nadużywaniem alkoholu, Hygeia Public Health, 2015.

wyniósł w tym przypadku 0,1%, przy czym wyższy był w jednostkach: Koza Wielka (0,5%), Perzów (0,2%) oraz Słupia pod Bralinem (0,3%).

Szczegółowa analiza wskaźnikowa dotycząca wszystkich jednostek analitycznych przedstawiona została w poniższej tabeli.

Tabela 6 Analiza wskaźnikowa sfery społecznej w obszarze alkoholizmu

Jednostka analityczna	ALKOHOLIZM	
	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej dotkniętych problemem alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców	
	wskaźnik	standaryzacja
Domasłów	0,0%	0,816
Koza Wielka	0,5%	-2,110
Miechów	0,0%	0,816
Perzów	0,2%	-0,507
Słupia Pod Bralinem	0,3%	-0,790
Trębaczów	0,1%	0,046
Turkowy	0,0%	0,816
Zbuczyna	0,0%	0,816
Średnia dla Gminy	0,1%	0,000

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Perzowie, UG Perzów

PRZESTĘPCZOŚĆ

Przestępczość rozumiana jest jako wszelkiego rodzaju czyny określone przez prawo jako zachowanie niezgodne z normami prawnymi, popełnionymi na danym obszarze w określonym czasie. Ograniczaniu przestępczości służą m.in. takie czynności jak: prowadzenie profilaktyki kryminalistycznej, racjonalna polityka karna, kontrola społeczna, współpraca społeczności lokalnych z odpowiednimi służbami i wpływ wychowawczy.

Nad bezpieczeństwem mieszkańców Gminy Perzów czuwają funkcjonariusze z Posterunku Policji w Bralinie, będącego w strukturach Komendy Powiatowej Policji w Kępnie. Miejscowości Gminy Perzów należą do rejonów III i IV, każdy posiadające swojego dzielnicowego.

Wśród określonych planów priorytetowych dla poszczególnych rejonów w 2024 roku, przeważały te związane ze spożywaniem alkoholu przez osoby nietrzeźwe oraz małoletnie w lokalnych sklepach spożywczo-przemysłowych.

W 2024 roku na terenie Gminy Perzów stwierdzono 53 przestępstwa oraz 41 zdarzeń drogowych. Analizę wskaźnikową pozwalającą określić natężenie problemu przestępczości w poszczególnych jednostkach analitycznych oparto na wskaźniku obrazującym liczbę stwierdzonych przestępstw w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Wskaźnik dla Gminy Perzów wynosił 1,39, przy czym wyższy był dla jednostek: Perzów (1,49), Domasłów (2,13) oraz Słupia pod Bralinem (2,58).

Jednym z rodzajów przestępstw, podlegającym karze pozbawienia wolności, jest znęcanie się fizyczne i psychiczne nad osobami najbliższymi. Przemoc to intencjonalne działanie lub

zaniechanie jednej osoby wobec drugiej, które wykorzystując przewagę sił narusza prawa i dobra osobiste jednostki, powodując cierpienia i szkody.

O przemocy możemy mówić wtedy, gdy zostaną spełnione 4 warunki:

- jest to intencjonalne działanie lub zaniechanie działania,
- jedna osoba ma wyraźną przewagę nad drugą,
- działanie lub zaniechanie jednej osoby narusza prawa i dobra osobiste drugiej,
- osoba, wobec której stosowana jest przemoc, doznaje cierpienia i szkód fizycznych i psychicznych.

Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. Analiza danych dotyczących osób objętych tą procedurą w przeliczeniu na 100 mieszkańców wskazuje na natężenie problemu przemocy szczególnie w jednostkach Domasłów (1,22), Miechów (1,18) oraz Trębaczów (1,73). Średnia dla Gminy wynosiła 0,94/100 mieszkańców.

Szczegółowe dane analizy wskaźnikowej w obszarze przestępczości przedstawia tabela poniżej.

Tabela 7 Analiza wskaźnikowa sfery społecznej w obszarze przestępczości

Jednostka analityczna	PRZESTĘPCZOŚĆ			
	Liczba stwierdzonych przestępstw na 100 mieszkańców		Liczba osób objętych procedurą "Niebieskiej Karty" w przeliczeniu na 100 mieszkańców	
	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja
Domasłów	2,13	-1,006	1,22	-0,464
Koza Wielka	0,94	0,610	0,94	0,006
Miechów	1,18	0,276	1,18	-0,410
Perzów	1,49	-0,134	0,74	0,339
Słupia Pod Bralinem	2,58	-1,617	0,00	1,600
Trębaczów	0,99	0,542	1,73	-1,337
Turkowsy	1,22	0,229	0,49	0,772
Zbuczyna	0,00	1,887	0,00	1,600
Średnia dla Gminy	1,39	0,000	0,94	0,000

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych KPP w Kępnie, GOPS w Perzowie, UG Perzów

OSOBY ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI

W rozumieniu ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, za osobę ze szczególnymi potrzebami rozumie się osobę, która ze względu na swoje uwarunkowania wewnętrzne lub zewnętrzne, bądź ze względu na okoliczności, w których się znajduje, ma większe trudności z przezwyciężeniem barier, aby móc uczestniczyć w różnych sferach na równym stopniu względem reszty społeczeństwa.

Program Rządowy Dostępność Plus 2018-2025 rozróżnia przykłady osób ze szczególnymi potrzebami na podstawie zakresu dostępności w następujący sposób:

- osoby na wózkach inwalidzkich, poruszające się o kulach, o ograniczonej możliwości poruszania się,
- osoby niewidome i słabowidzące,
- osoby z niepełnosprawnością słuchu,
- osoby głuchoniewidome,
- osoby z niepełnosprawnością psychiczną i intelektualną,
- osoby starsze i osłabione chorobami,
- kobiety w ciąży,
- osoby z małymi dziećmi, w tym z wózkami dziecięcymi,
- osoby mające trudności w komunikowaniu się z otoczeniem (także z rozumieniem języka pisanego albo mówionego),
- osoby o nietypowym wzroście (w tym również dzieci),
- osoby z ciężkim lub nieporęcznym bagażem, towarem.

Kwestia osób ze szczególnymi potrzebami została przeanalizowana na podstawie następujących wskaźników:

- Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej,
- Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej.

W Gminie Perzów 12,5% mieszkańców korzystających z pomocy społecznej korzystało z niej z tytułu niepełnosprawności. Większy odsetek zanotowano w jednostkach: Koza Wielka (17,4%), Perzów (13,0%) oraz Turkowy (28,6%). Z kolei z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby, z pomocy społecznej korzystało 8,3% osób korzystających z pomocy społecznej w Gminie. Natężenie zjawiska zanotowano w jednostkach: Koza Wielka (13,0%), Miechów (10,7%) i Turkowy (17,1%).

Szczegółowa analiza wskaźnikowa dotycząca wszystkich jednostek analitycznych przedstawiona została w poniższej tabeli.

Tabela 8 Analiza wskaźnikowa sfery społecznej w obszarze osób ze szczególnymi potrzebami

Jednostka analityczna	OSOBY ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI			
	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej		Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej	
	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja
Domasłów	11,4%	0,125	2,3%	1,008
Koza Wielka	17,4%	-0,562	13,0%	-0,791
Miechów	9,5%	0,335	10,7%	-0,402
Perzów	13,0%	-0,066	7,2%	0,177
Słupia Pod Bralinem	0,0%	1,420	0,0%	1,387
Trębaczów	9,1%	0,384	6,1%	0,375

Turkowsy	28,6%	-1,836	17,1%	-1,475
Zbyczyna	0,0%	1,420	0,0%	1,387
Średnia dla Gminy	12,5%	0,000	8,3%	0,000

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Perzowie

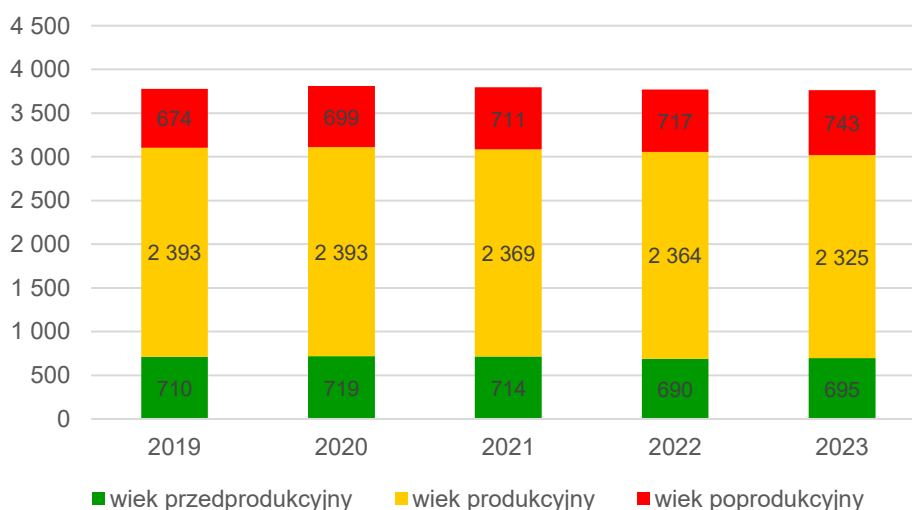
KAPITAŁ SPOŁECZNY

Kapitał społeczny będący terminem z pogranicza nauk o ekonomii i socjologii, oznacza kapitał (jako element procesu produkcji i życia w zorganizowanym społeczeństwie), którego wartość tworzona jest na wzajemnych relacjach społecznych i zaufaniu jednostek, które dzięki niemu mogą osiągać więcej korzyści ekonomicznych. Uważa się, że występuje pozytywna korelacja pomiędzy wysokim poziomem kapitału społecznego a produktywnością gospodarki.

Liczba ludności w Gminie Perzów w latach 2013-2023 zmieniała się okresowo, z niewielkim trendem spadkowym na przestrzeni analizowanych lat. Najwięcej osób zamieszkiwało Gminę w 2014 roku (3 816 osób), po czym liczba ludności zaczęła spadać aby w 2017 roku osiągnąć poziom 3 763, następnie znów nastąpił wzrost, a później kolejny spadek. Od 2020 roku (kiedy to liczba ludności wynosiła 3 811 osób), do roku 2023 wartość ta znów spadała, aby w roku 2023 osiągnąć poziom 3 763 mieszkańców.

Poza samą dynamiką ludności istotny w kontekście kapitału społecznego jest udział poszczególnych grup wiekowych w danej populacji. W Gminie Perzów (jak i w większości jednostek samorządowych w kraju) obserwowane jest starzenie się społeczeństwa, o czym mówi m.in. udział osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym (wskaźnik dla Gminy w 2019 roku wynosił 20,7%, a w 2023 już 24,8%). Wraz ze wzrostem najstarszej grupy mieszkańców, zmniejsza się udział osób w wieku produkcyjnym oraz przedprodukcyjnym, co widoczne jest na poniższej rycinie.

Rycina 6 Struktura ludności w Gminie Perzów w latach 2019-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analiza wskaźnikowa wskazuje na zróżnicowanie wewnętrzne struktury demograficznej w ramach jednostek analitycznych. Strukturę społeczeństwa przekładającą się na zmiany demograficzne w Gminie Perzów przeanalizowano na podstawie następujących wskaźników:

- Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności,
- Udział dzieci w wieku 0-3 lat w ogólnej liczbie mieszkańców,
- Dynamika zmiany liczby mieszkańców 2024/2019.

Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności w Gminie Perzów w roku 2024 wynosił 19,0%. Wyższym udziałem seniorów niż średnia gminna odznaczały się jednostki: Domasłów (19,1%), Koza Wielka (21,6%), Perzów (21,0%) oraz Słupia pod Bralinem (19,8%). Z kolei analizując potencjał demograficzny w postaci najmłodszej grupy mieszkańców, wykorzystano wskaźnik obrazujący udział dzieci w wieku 0-3 lat w ogólnej liczbie mieszkańców, który dla całej Gminy wynosił 3,4%. W tym przypadku niższy wskaźnik dotyczył jednostek analitycznych takich jak: Domasłów (1,8%), Koza Wielka (2,8%), Perzów (3,3%), Trębaczów (3,1%) oraz Turkowy (3,2%). Ostatnim analizowanym w obszarze kapitału społecznego wskaźnikiem jest dynamika zmiany liczby ludności w latach 2019-2024. Średnio w Gminie Perzów dynamika ta osiągnęła 98,2%. Oznacza to, iż obecnie zamieszkujący Gminę mieszkańcy stanowią 98,2% liczby ludności zamieszkującej Gminę w 2019 roku. W stosunku do średniej gminnej, większe natężenie odpływu mieszkańców zanotowano w jednostkach: Domasłów (dynamika 93,5%), Miechów (90,2%) oraz Trębaczów (97,8%). Warto zaznaczyć, że w miejscowościach Koza Wielka oraz Słupia pod Bralinem dynamika była dodatnia, zatem tam mieszkańców przybywało.

Szczegółowa analiza wskaźnikowa dotycząca wszystkich jednostek analitycznych przedstawiona została w poniższej tabeli.

Tabela 9 Analiza wskaźnikowa sfery społecznej w obszarze kapitału społecznego

Jednostka analityczna	KAPITAŁ SPOŁECZNY					
	Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności		Udział dzieci w wieku 0-3 lat w ogólnej liczbie mieszkańców		Dynamika zmiany liczby mieszkańców 2024/2019	
	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja
Domasłów	19,1%	-0,119	1,8%	-1,036	93,5%	-0,689
Koza Wielka	21,6%	-1,639	2,8%	-0,395	107,0%	1,286
Miechów	16,9%	1,266	3,9%	0,298	90,2%	-1,160
Perzów	21,0%	-1,281	3,3%	-0,090	98,3%	0,019
Słupia Pod Bralinem	19,8%	-0,551	4,4%	0,613	112,8%	2,124
Trębaczów	17,8%	0,720	3,1%	-0,219	97,8%	-0,055
Turkowy	17,3%	1,019	3,2%	-0,167	98,8%	0,087
Zbuczyna	18,2%	0,441	7,3%	2,494	98,6%	0,053
Średnia dla Gminy	19,0%	0,000	3,4%	0,000	98,2%	0,000

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Perzów

POZIOM UCZESTNICTWA W ŻYCIU PUBLICZNYM – AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA

Aktywność społeczną należy rozumieć jako uczestnictwo w działaniach zbiorowych wykraczających poza obowiązki wynikające z pełnionych funkcji, dążące do realizacji cenionych wartości społecznych. Aktywność społeczna traktowana jest jako przejaw

socjalizacji oraz jest dobrowolna i samorządowa. Aktywność społeczna za pośrednictwem przynależności do organizacji społecznych różnego typu oraz udziału w pracach danej organizacji, rozumiana jest jako zinstytucjonalizowana aktywność społeczna.

Rozpowszechnianiem kultury w Gminie Perzów zajmuje się Gminny Ośrodek Kultury, którego misją jest rozwijanie i zaspokajanie potrzeb kulturalnych oraz propagowanie tradycji ludowych. GOK dysponuje zapleczem lokalowym (sale: sportowa, konferencyjna, widowiskowa, pracownia artystyczna) i prowadzi działalność poprzez sekcje artystyczne oraz organizację wydarzeń kulturalnych, rekreacyjnych i plenerowych, takich jak Dni Gminy Perzów, Festyn Rodzinny czy Dzień Kobiet. Działa przy nim zespół „Perzowianie”, promujący gminę na wydarzeniach lokalnych i ponadlokalnych. Potrzeby kulturalne i czytelnicze mieszkańców zaspokaja również Biblioteka Publiczna w Perzowie, mieszcząca się w budynku GOK, z księgozbiorem liczącym kilkanaście tysięcy pozycji, na bieżąco aktualizowanym, oraz internetowym katalogiem MAK+.

W Gminie Perzów działa siedem świetlic wiejskich, które są jednak rzadko wykorzystywane – najczęściej spotykają się w nich Koła Gospodyń Wiejskich, a przez większość czasu pozostają nieużywane. W Perzowie, Trębaczowie i Słupi pod Bralinem funkcjonują ścieżki edukacyjne o tematyce przyrodniczej, a w Domasławie, przy Dziennym Domu Seniora, powstał ogród dydaktyczny. Infrastruktura sportowa obejmuje Orlik przy GOK-u w Perzowie, gdzie animatorzy prowadzą zajęcia sportowe w roku szkolnym, oraz halę i pełnowymiarowe boisko z trybunami w Trębaczowie, wykorzystywane do treningów i meczów międzygminnych.

Aktywność społeczną Gminy Perzów współtworzą również organizacje pozarządowe, które koncentrują się na promocji sportu, integracji i aktywizacji społecznej, edukacji historycznej, pracy z dziećmi i młodzieżą, organizacji wypoczynku oraz propagowaniu zdrowego stylu życia. Ważną rolę odgrywa także działalność OSP. Stowarzyszenia wspierają promocję gminy i działania prozdrowotne. Uzupełnieniem tego potencjału są Koła Gospodyń Wiejskich, znane m.in. z wyrobów z derenia.

Poziom uczestnictwa w życiu społecznym wyraża się również w zainteresowaniu życiem politycznym na szczeblu lokalnym. Dlatego też poziom frekwencji w wyborach samorządowych w gminie może stanowić wyraz zaangażowania mieszkańców w życie publiczne.

Analiza wskaźnikowa aktywności społecznej została przeprowadzona na podstawie następujących wskaźników:

- Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 100 mieszkańców,
- Liczba kół gospodyń wiejskich na 100 mieszkańców,
- Frekwencja w ostatnich wyborach samorządowych (I tura).

Według stanu na koniec 2024 roku na terenie Gminy Perzów funkcjonowały 24 fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne, co skutkowało wskaźnikiem 0,63 na 100 mieszkańców. Niższe wskaźniki świadczące pośrednio o niższym zaangażowaniu społecznym zanotowano w jednostkach: Domasłów (0,61), Miechów (0,51), Słupia pod Bralinem (0,52) oraz Trębaczów (0,49). W 2024 roku na terenie Gminy działało również 8 Kół Gospodyń Wiejskich, co w przeliczeniu na 100 mieszkańców dawało średni wskaźnik 0,21. Niższe wartości wskaźnika zanotowano w jednostkach: Miechów (0,17), Perzów (0,11) oraz Trębaczów (0,12). Jak wspomniano, o poziomie uczestnictwa w życiu publicznym świadczy również frekwencja w wyborach powszechnych, w tym w wyborach samorządowych. Frekwencja w I turze wyborów samorządowych w 2024 roku w Gminie Perzów wyniosła

43,97%. Niższą frekwencję zanotowano dla jednostek: Koza Wielka (40,50%), Miechów (40,50%), Trębaczów (43,73%), Turkowy (40,87%) oraz Zbyszyna (43,73%).

Szczegółowe wyniki analizy wskaźnikowej w obszarze poziomu uczestnictwa w życiu publicznym prezentuje poniższa tabela.

Tabela 10 Analiza wskaźnikowa sfery społecznej w obszarze poziomu uczestnictwa w życiu publicznym

Jednostka analityczna	POZIOM UCZESTNICTWA W ŻYCIU PUBLICZNYM					
	Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 100 mieszkańców		Liczba kół gospodyń wiejskich na 100 mieszkańców		Frekwencja w ostatnich wyborach samorządowych (I tura)	
	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja
Domasłów	0,61	-0,138	0,30	0,439	56,39	2,552
Koza Wielka	0,94	2,092	0,47	1,208	40,50	-0,713
Miechów	0,51	-0,814	0,17	-0,187	40,50	-0,713
Perzów	0,74	0,772	0,11	-0,480	44,81	0,173
Słupia Pod Bralinem	0,52	-0,761	0,26	0,224	44,81	0,173
Trębaczów	0,49	-0,903	0,12	-0,399	43,73	-0,049
Turkowy	0,73	0,696	0,24	0,160	40,87	-0,637
Zbyszyna	0,73	0,684	0,73	2,418	43,73	-0,049
Średnia dla Gminy	0,63	0,000	0,21	0,000	43,97	0,000

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Perzów

PODSUMOWANIE PROBLEMÓW W SFERZE SPOŁECZNEJ

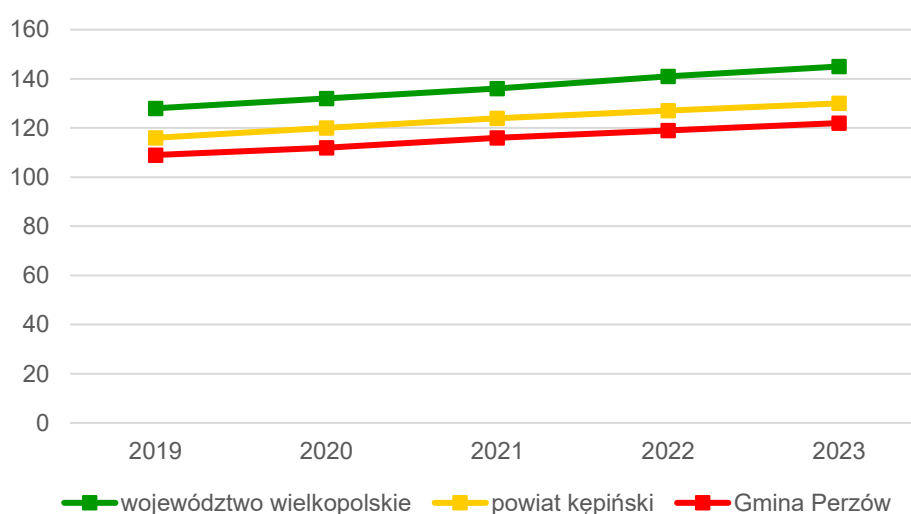
Zgodnie z metodyką przedstawioną w rozdziale 3.1, o natężeniu negatywnych zjawisk w danej jednostce analitycznej decyduje wartość wskaźnika syntetycznego, który podsumowuje wszystkie badane zjawiska kryzysowe w danej sferze. W odniesieniu do sfery społecznej, nagromadzenie negatywnych zjawisk w Gminie Perzów stwierdzono w następujących jednostkach:

- Koza Wielka,
- Miechów,
- Perzów,
- Trębaczów,
- Turkowy.

4.2. Sfera gospodarcza

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, w 2023 roku na 1000 mieszkańców Gminy Perzów przypadały 122 podmioty gospodarcze wpisane do REGON. Jest to wynik niższy niż w powiecie kępińskim (gdzie wskaźnik wynosił 130 podmiotów na 1000 mieszkańców) oraz w województwie wielkopolskim (wskaźnik wynosił 145 podmiotów na 1000 mieszkańców). W każdej z badanych jednostek zauważa się wzrostowy trend w przypadku omawianego wskaźnika, co pozytywnie świadczy o tendencjach gospodarczych. Należy jednak zauważyć, że we wszystkich analizowanych latach Gmina Perzów odznaczała się niższą aktywnością gospodarczą niż średnia dla powiatu czy województwa, co widoczne jest na poniższym wykresie.

Rycina 7 Podmioty gospodarcze wpisane do REGON na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Zgonie z danymi Urzędu Gminy Perzów na koniec 2024 roku na terenie Gminy zarejestrowanych było 268 podmiotów gospodarczych. W samym 2024 roku na terenie Gminy zarejestrowało się 14 nowych podmiotów, ale 12 firm zakończyło swoją działalność (wyrejestrowane podmioty gospodarcze).

Do przeprowadzenia analizy wskaźnikowej, badającej poziom aktywności gospodarczej mieszkańców, będącej stopniem zaangażowania ludności w aktywny udział w kształtowaniu gospodarki, posłużyły następujące wskaźniki:

- Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych ogółem na 100 mieszkańców,
- Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2024 roku na 100 mieszkańców,
- Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2024 roku na 100 mieszkańców.

Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych ogółem na 100 mieszkańców w 2024 roku wyniosła dla Gminy Perzów 7,02. Niższą wartość wskaźnika, świadczącą o stosunkowo niższej aktywności gospodarczej zanotowano w miejscowościach: Domasłów (3,95), Miechów (2,37), Trębaczów (5,44) oraz Zbuczyna (6,57). Z kolei wskaźnik świadczący o aktualnej aktywności gospodarczej w 2024 roku przejawiającej się powstawaniem nowych firm, wynosił

0,37 podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w 2024 roku na 100 mieszkańców Gminy Perzów. Niższą wartość, świadczącą o niższym poziomie przedsiębiorczości i niższej aktywności gospodarczej, zanotowano w jednostkach: Domasłów (0,30), Perzów (0,11), Słupia pod Bralinem (0,26) oraz Trębaczów (0,12). Zbadano również liczbę wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2024 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców, który to wskaźnik dla całej Gminy Perzów przyjął wartość 0,31. Wyższy wskaźnik, świadczący o tym, że w danej jednostce wyrejestrowało się stosunkowo dużo podmiotów gospodarczych, zanotowano w jednostkach Miechów (0,34) oraz Perzów (0,64). Warto zaznaczyć, że w Perzowie w 2024 roku wyrejestrowało się aż 6 podmiotów gospodarczych, a tylko jeden się zarejestrował.

Szczegółowa analiza wskaźnikowa dotycząca wszystkich jednostek analitycznych przedstawiona została w tabeli na następnej stronie.

Tabela 11 Analiza wskaźnikowa sfery gospodarczej

Jednostka analityczna	AKTYWNOŚĆ GOSPODARCZA					
	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych ogółem na 100 mieszkańców		Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2024 roku na 100 mieszkańców		Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2024 roku na 100 mieszkańców	
	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja
Domasłów	3,95	-1,051	0,30	-0,174	0,30	0,049
Koza Wielka	8,45	0,491	0,47	0,286	0,00	1,509
Miechów	2,37	-1,594	0,51	0,393	0,34	-0,116
Perzów	9,24	0,760	0,11	-0,725	0,64	-1,550
Słupia Pod Bralinem	8,76	0,598	0,26	-0,303	0,26	0,271
Trębaczów	5,44	-0,541	0,12	-0,676	0,12	0,916
Turkowy	11,95	1,691	1,22	2,374	0,24	0,338
Zbuczyna	6,57	-0,154	0,73	1,011	0,00	1,509
Średnia dla Gminy	7,02	0,000	0,37	0,000	0,31	0,000

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Perzów

PODSUMOWANIE PROBLEMÓW W SFERZE GOSPODARCZEJ

Zgodnie z metodyką przedstawioną w rozdziale 3.1, o natężeniu negatywnych zjawisk w danej jednostce analitycznej decyduje wartość wskaźnika syntetycznego, który podsumowuje wszystkie badane zjawiska kryzysowe w danej sferze. W odniesieniu do sfery gospodarczej, nagromadzenie negatywnych zjawisk w Gminie Perzów stwierdzono w następujących jednostkach:

- Domasłów,
- Miechów,
- Perzów,
- Trębaczów.

4.3. Sfera środowiskowa

Według *ustawy o rewitalizacji* szczególnymi zjawiskami kryzysowymi występującymi w sferze środowiskowej są przekroczone standardy jakości środowiska oraz obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska.

Oceny jakości powietrza na terenie województwa wykonywane są w podziale na strefy, które zostały wyznaczone w oparciu o:

- aglomeracje o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,
- miasta o liczbie mieszkańców powyżej lub zbliżonej do 100 tysięcy,
- pozostały obszar województwa, niewchodzący w skład wyżej wspomnianych aglomeracji i miast.

Zgodnie z powyższym, w województwie wielkopolskim strefy stanowią:

- aglomeracja poznańska,
- miasto Kalisz,
- strefa wielkopolska.

Gmina Perzów należy do strefy wielkopolskiej, dla której bada się jakość powietrza wg kryteriów dot. ochrony zdrowia ludzi oraz kryteriów dot. ochrony roślin. Kryteria ochrony zdrowia obejmują badanie następujących zanieczyszczeń: dwutlenek siarki (SO_2), dwutlenek azotu (NO_2), tlenek węgla (CO), benzen (C_6H_6), ozon (O_3), pył zawieszony PM_{10} , pył zawieszony $\text{PM}_{2,5}$, ołów (Pb) w pyle zawieszonym PM_{10} , arsen (As) w pyle zawieszonym PM_{10} , kadm (Cd) w pyle zawieszonym PM_{10} , nikiel (Ni) w pyle zawieszonym PM_{10} , benzo(a)piren w pyle zawieszonym PM_{10} . Z kolei ze względu na ochronę roślin bada się: dwutlenek siarki (SO_2), tlenki azotu (NO_x) oraz ozon (O_3).

Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2024 ukazuje przekroczenie norm dla benzo(a)pirenu (B(a)P) w pyle PM_{10} , które jest szczególnie zauważalne w sezonie grzewczym, głównie z powodu tzw. niskiej emisji z indywidualnego ogrzewania budynków. W odniesieniu do kryterium ochrony roślin nie odnotowano przekroczeń. Dodatkowo zanotowano przekroczenia poziomu celu długoterminowego dla ozonu – klasa D2. Działania mające na celu poprawę jakości powietrza są realizowane poprzez programy ochrony powietrza (POP). Dokument ten identyfikuje główne źródła przekroczeń norm dotyczących zanieczyszczenia powietrza oraz wyznacza konkretne działania, które po wdrożeniu mają przyczynić się do polepszenia stanu powietrza na obszarze województwa.

Jednym z nadrzędnych celów Polityki Energetycznej Polski do 2030 roku jest ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko. Na stan powietrza w Gminie Perzów mają wpływ zanieczyszczenia z zakładów przemysłowych i usługowych, zanieczyszczenia komunikacyjne, zanieczyszczenia emitowane z palenisk domowych oraz napływ zanieczyszczeń z sąsiednich terenów. Istniejące w granicach Gminy zakłady produkcyjne, mające wpływ na jakość powietrza, są zobowiązane, zgodnie z warunkami określonymi w posiadanych pozwoleniach na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, do dotrzymywania norm poziomów emisji substancji wprowadzanych do powietrza.

W Gminie Perzów jednym z zjawisk kryzysowych w sferze środowiskowej jest występowanie azbestu. Azbest to występujący w przyrodzie minerał odporny na działanie mrozu, wysokich

temperatur, substancji chemicznych oraz na rozciąganie. Składa się on z włókien – uwodnionych krzemianów magnezu, żelaza, wapnia i sodu. W przeszłości azbest szeroko stosowano w budownictwie, głównie jako materiał do pokryć dachowych, okładzin ścian, rur wodociągowych, kominowych oraz w elementach izolacyjnych. Niestety, włókna azbestu mogą stanowić poważne zagrożenie dla zdrowia. Wdychane przez człowieka, osadzają się w płucach, gdzie mogą powodować groźne choroby. Azbest w niewielkim stopniu wchłaniany jest także przez skórę.

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, azbest został zaklasyfikowany jako substancja rakotwórcza kategorii 1A. Jest to substancja szczególnie niebezpieczna, stanowiąca poważne zagrożenie zdrowia w następstwie narażenia na długotrwałe oddziaływanie na drogi oddechowe.

Sfera środowiskowa na terenie Gminy Perzów została przeanalizowana za pomocą następujących wskaźników:

- Natężenie występowania materiałów zawierających azbest na 100 mieszkańców,
- Liczba indywidualnych źródeł ciepła na paliwa stałe (węgiel, miał, ekogroszek) na 100 mieszkańców.

Natężenie występowania materiałów zawierających azbest określono jako masę (kg) materiałów zawierających azbest w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Wskaźnik dla Gminy Perzów wyniósł 27 683,27 kg/100 mieszkańców, przy czym wyższe natężenie widoczne było w jednostkach: Domasłów (44,6 Mg), Koza Wielka (83,3 Mg), Miechów (31,9Mg) oraz Zbuczyna (39,9 Mg). Z kolei liczba indywidualnych źródeł ciepła na paliwa stałe (węgiel, miał, ekogroszek) w przeliczeniu na 100 mieszkańców Gminy wyniosła średnio 33,33. Wyższym natężeniem problemu w stosunku do średniej gminnej odznaczały się jednostki: Domasłów (35,56), Koza Wielka (47,89), Perzów (33,65), Słupia pod Bralinem (35,05) i Turkowy (36,59).

Szczegółowa analiza wskaźnikowa dotycząca wszystkich jednostek analitycznych przedstawiona została w tabeli.

Tabela 12 Analiza wskaźnikowa sfery środowiskowej

Jednostka analityczna	POKRYCIE AZBESTEM		JAKOŚĆ POWIETRZA	
	Natężenie występowania materiałów zawierających azbest na 100 mieszkańców		Liczba indywidualnych źródeł ciepła na paliwa stałe (węgiel, miał, ekogroszek) na 100 mieszkańców	
	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja
Domasłów	44 609,42	-0,770	35,56	-0,311
Koza Wielka	83 248,83	-2,528	47,89	-2,033
Miechów	31 856,85	-0,190	27,92	0,756
Perzów	16 480,89	0,510	33,65	-0,044
Słupia Pod Bralinem	15 881,44	0,537	35,05	-0,240
Trębaczów	19 965,39	0,351	31,77	0,219
Turkowy	27 282,93	0,018	36,59	-0,454
Zbuczyna	39 864,96	-0,554	21,17	1,699
Średnia dla Gminy	27 683,27	0,000	33,33	0,000

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Perzów

PODSUMOWANIE PROBLEMÓW W SFERZE ŚRODOWISKOWEJ

Zgodnie z metodyką przedstawioną w rozdziale 3.1, o natężeniu negatywnych zjawisk w danej jednostce analitycznej decyduje wartość wskaźnika syntetycznego, który podsumowuje wszystkie badane zjawiska kryzysowe w danej sferze. W odniesieniu do sfery środowiskowej, nagromadzenie negatywnych zjawisk w Gminie Perzów stwierdzono w następujących jednostkach:

- Domasłów,
- Koza Wielka,
- Turkowy.

4.4. Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Siedziba Gminy Perzów zlokalizowana jest w miejscowości Perzów, która jest również najludniejszą miejscowością jednostki. W Perzowie skupia się większość funkcji istotnych z punktu widzenia mieszkańców, takich jak administracja, handel, edukacja, kultura i inne usługi. Z tego względu, miejscowość odwiedzana jest przez większość mieszkańców Gminy, co wymaga dobrego zaplanowania i dostępności przestrzeni oraz odpowiedniego wykorzystania obecnej i przyszłej infrastruktury, zgodnie z potrzebami mieszkańców. Ze względu na fakt, iż mniejsze miejscowości nigdy nie będą w stanie zapewnić mieszkańcom aż tak szerokiego wachlarza usług jak większe miasta, na ocenę sfery przestrzenno-funkcjonalnej wpływa również możliwość przemieszczania się, a więc dostępność komunikacyjna danej jednostki.

Sfera funkcjonalno-przestrzenna to także obiekty infrastruktury publicznej, do której mieszkańcy mają bezpośredni dostęp. Obiekty infrastruktury sportowej, w tym także place zabaw umożliwiają mieszkańcom jednostki samorządu terytorialnego prowadzenie aktywnego trybu życia już od najmłodszych lat. Aktywność fizyczna przekładająca się na sprawność psychofizyczną prowadzi do kształtowania wśród mieszkańców postaw prozdrowotnych, co w konsekwencji zmniejsza niebezpieczeństwo zapadania na niektóre choroby cywilizacyjne. Na obszarach wiejskich istotne są również lokalne centra aktywności, takie jak biblioteki i ich filie, świetlice wiejskie, remizy OSP czy inne tego typu obiekty.

Na jakość przestrzeni oraz jej funkcjonalność, w tym poczucie bezpieczeństwa wśród mieszkańców oraz reprezentatywność miejsc publicznych, ma wpływ również występowanie miejsc, gdzie gromadzą się osoby nietrzeźwe, spożywające alkohol w miejscach publicznych. Takie miejsca najczęściej związane są z pobliskim występowaniem punktów sprzedaży alkoholu. Z kolei nagromadzenie takich punktów w danej jednostce, świadczy również o dużym popycie na tego typu produkty.

Analizy wskaźnikowej sfery przestrzenno-funkcjonalne dokonano z podziałem na cztery obszary:

- dostępność infrastruktury publicznej,
- dostępność komunikacyjna,
- jakość terenów publicznych.

W ramach wskazanych obszarów, na potrzeby analizy użyto następujących wskaźników:

- Liczba obiektów infrastruktury sportowej (boiska, place zabaw, siłownie zewnętrzne, place sportowe, orliki, sale gimnastyczne, hale widowiskowe, baseny itp.) na 100 mieszkańców,
- Liczba ogólnodostępnych placów zabaw (bez szkolnych) na 100 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym,
- Liczba centrów aktywności mieszkańców (świetlice, domy kultury, biblioteki, filie, remizy, itp.) na 100 mieszkańców,
- Liczba czynnych przystanków autobusowych na 100 mieszkańców,
- Liczba punktów sprzedaży alkoholu na 100 mieszkańców.

Biorąc pod uwagę liczbę obiektów infrastruktury sportowej (boiska, place zabaw, siłownie zewnętrzne, place sportowe, orliki, sale gimnastyczne, hale widowiskowe, baseny itp.)

w przeliczeniu na 100 mieszkańców, średni wskaźnik dla Gminy wynosi 0,50. Niższa dostępność obiektów infrastruktury sportowej dotyczy jednostek: Koza Wielka (0,47), Miechów (0,34), Perzów (0,32) i Trębaczów (0,49). Z kolei liczba ogólnodostępnych placów zabaw (bez szkolnych) w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym dla całej Gminy wynosi 1,53. Niższą dostępność placów zabaw zanotowano w: Perzowie (0,63), Słupie pod Bralinem (1,28) oraz Trębaczowie (0,61). Ostatnim wskaźnikiem obrazującym dostępność infrastruktury publicznej jest liczba centrów aktywności mieszkańców (świetlice, domy kultury, biblioteki, filie, remizy, itp.) na 100 mieszkańców, która dla Gminy Perzów wynosi 0,39. Mniej centrów aktywności w stosunku do korzystających z nich mieszkańców zanotowano w: Miechowie (0,34), Perzowie (0,32) oraz Trębaczowie (0,25).

Dostępność komunikacyjna określana liczbą czynnych przystanków autobusowych na 100 mieszkańców w Gminie Perzów wynosi 0,60. Niższą dostępność komunikacyjną mierzoną za pomocą wspomnianego wskaźnika, zanotowano w jednostkach: Miechów (0,51), Perzów (0,32), Trębaczów (0,49), Turkowy (0,24) oraz Zbuczyna (0,0 – nie znajduje się żaden czynny przystanek autobusowy).

Jakość terenów publicznych wyrażana przez liczbę punktów sprzedaży alkoholu na 100 mieszkańców dla Gminy Perzów wynosi 0,52. Wyższy wskaźnik, świadczący o większym natężeniu punktów sprzedaży alkoholu w stosunku do liczby mieszkańców zanotowano w jednostkach: Słupia pod Bralinem (1,29), Turkowy (0,98) oraz Zbuczyna (0,73).

Szczegółowa analiza wskaźnikowa dotycząca wszystkich jednostek analitycznych przedstawiona została w poniższej tabeli.

Tabela 13 Analiza sfery przestrzenno-funkcjonalnej

Jednostka analityczna	DOSTĘPNOŚĆ INFRASTRUKTURY PUBLICZNEJ						DOSTĘPNOŚĆ KOMUNIKACYJNA		JAKOŚĆ TERENÓW PUBLICZNYCH	
	Liczba obiektów infrastruktury sportowej (boiska, place zabaw, siłownie zewnętrzne, place sportowe, orliki, sale gimnastyczne, hale widowiskowe, baseny itp.) na 100 mieszkańców		Liczba ogólnodostępnych placów zabaw (bez szkolnych) na 100 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym		Liczba centrów aktywności mieszkańców (świetlice, domy kultury, biblioteki, filie, remizy, itp.) na 100 mieszkańców		Liczba czynnych przystanków autobusowych na 100 mieszkańców		Liczba punktów sprzedaży alkoholu na 100 mieszkańców	
	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja
Domasłów	0,61	0,304	1,89	0,268	0,61	1,299	1,22	1,200	0,00	1,241
Koza Wielka	0,47	-0,077	2,33	0,600	0,47	0,463	1,41	1,577	0,00	1,241
Miechów	0,34	-0,439	1,65	0,091	0,34	-0,328	0,51	-0,185	0,34	0,439
Perzów	0,32	-0,494	0,63	-0,682	0,32	-0,448	0,32	-0,555	0,42	0,235
Słupia Pod Bralinem	0,52	0,050	1,28	-0,189	0,52	0,741	1,29	1,343	1,29	-1,812
Trębaczów	0,49	-0,008	0,61	-0,697	0,25	-0,879	0,49	-0,211	0,49	0,069
Turkowy	0,73	0,646	4,69	2,385	0,49	0,574	0,24	-0,701	0,98	-1,071
Zbuczyna	1,46	2,654	2,78	0,941	0,73	2,035	0,00	-1,178	0,73	-0,489
Średnia dla Gminy	0,50	0,000	1,53	0,000	0,39	0,000	0,60	0,000	0,52	0,000

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG

PODSUMOWANIE PROBLEMÓW W SFERZE PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNEJ

Zgodnie z metodyką przedstawioną w rozdziale 3.1, o natężeniu negatywnych zjawisk w danej jednostce analitycznej decyduje wartość wskaźnika syntetycznego, który podsumowuje wszystkie badane zjawiska kryzysowe w danej sferze. W odniesieniu do sfery przestrzenno-funkcjonalnej, nagromadzenie negatywnych zjawisk w Gminie Perzów stwierdzono w następujących jednostkach:

- Miechów,
- Perzów,
- Trębaczów.

4.5. Sfera techniczna

Zdegradowane oraz zdewastowane obiekty szpecą przestrzeń i obniżają walory estetyczne danego obszaru. Tereny nieatrakcyjne, wypełnione obiektami o złym bądź bardzo złym stanie technicznym stają się odpychające dla mieszkańców, pogłębiając proces degradacji przestrzeni. W dłuższej perspektywie może to prowadzić do wzrostu przestępczości na danym obszarze, niecieszącym się zainteresowaniem mieszkańców⁷. Stan terenów, na których świadczone są usługi z zakresu edukacji, kultury, zdrowia czy administracji w znacznym stopniu oddziałuje na poziom zadowolenia z korzystania z tych usług, co przekłada się na nastroje oraz emocje społeczne. Do grona obiektów publicznych zalicza się również budynki komunalne. Są nimi wszystkie lokale należące do gminy, służące realizacji zadań własnych. Aby móc określić budynek mianem dobrego stanu technicznego, powinien być w poprawnym stanie zewnętrznym, posiadać dobrą efektywność energetyczną oraz brak barier architektonicznych. Zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji niepożądanymi zjawiskami technicznymi, wymagającymi przeanalizowania są m.in.: stan degradacji technicznej obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, brak funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne wykorzystanie obiektów budowlanych, w szczególności z zakresu energooszczędności, ochrony środowiska i zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Sfera techniczna na terenie Gminy Perzów została przeanalizowana na podstawie następujących wskaźników:

- Liczba obiektów komunalnych wymagających remontów z wyłączeniem urządzeń sieciowych (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, oczyszczalnie ścieków itp.) na 100 mieszkańców,
- Liczba obiektów przestrzeni publicznej (place zabaw, skwery, zieleńce, place, inne ogólnodostępne przestrzenie publiczne) w złym stanie technicznym na 100 mieszkańców,
- Liczba obiektów zabytkowych w złym stanie technicznym wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków w ogólnej liczbie obiektów zabytkowych,
- Liczba obiektów komunalnych wymagających termomodernizacji (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, oczyszczalnie ścieków itp.) w ogólnej liczbie obiektów komunalnych,
- Liczba obiektów komunalnych niedostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, itp.) w ogólnej liczbie obiektów komunalnych.

Liczba obiektów komunalnych wymagających remontów z wyłączeniem urządzeń sieciowych (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, oczyszczalnie ścieków itp.) w przeliczeniu na 100 mieszkańców Gminy Perzów wynosi 0,24. W jednostkach analitycznych Trębaczów, Turkowy i Zbuczyna nie zanotowano obiektów wymagających remontów, a w pozostałych jednostkach wskaźnik jest wyższy od średniej gminnej, co wskazuje na występowanie negatywnego zjawiska w tym zakresie. Z kolei w przypadku liczby obiektów przestrzeni publicznej (place zabaw, skwery, zieleńce, place, inne ogólnodostępne

---

⁷ Teoria rozbitych okien: G. Kelling, C. Coles, 1982, Fixing Broken Windows: Restoring Order and Reducing Crime in Our Communities.

przestrzenie publiczne) w złym stanie technicznym na 100 mieszkańców, gdzie średnia gminna wynosi 0,05, stan kryzysowy zaobserwowano tylko w miejscowościach Miechów i Perzów, gdzie wskaźniki wynoszą odpowiednio 0,17 i 0,11. Ostatni wskaźnik w zakresie stanu technicznego przestrzeni publicznej dotyczy obiektów zabytkowych. Liczba obiektów zabytkowych w złym stanie technicznym wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków w ogólnej liczbie obiektów zabytkowych w Gminie Perzów wynosi 54,5%. Wyższy udział zabytków w złym stanie technicznym zanotowano w jednostkach: Koza wielka (54,55%), Miechów (71,4%), Perzów (80,0%), Turkowy (58,6%) oraz Zbuczyna (75,0%).

Efektywność energetyczna zbadana została za pomocą liczby obiektów komunalnych wymagających termomodernizacji (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, oczyszczalnie ścieków itp.) w ogólnej liczbie obiektów komunalnych. Spośród wszystkich obiektów komunalnych Gminy Perzów 61,4% wymaga termomodernizacji. Odsetek ten jest wyższy w jednostkach: Domasłów (71,4%), Miechów (80,0%) oraz Perzów (64,3%).

Kwestię dostępności przestrzeni publicznych przeanalizowano na podstawie liczby obiektów komunalnych niedostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, itp.) w ogólnej liczbie obiektów komunalnych, która dla całej Gminy wynosi 61,4%. Analiza wykazała, że te same obiekty, które wymagają termomodernizacji, są również niedostosowane do osób ze szczególnymi potrzebami, a więc nagromadzenie tego typu obiektów zaobserwowano w Domasławie, Miechowie i Perzowie.

Szczegółowa analiza wskaźnikowa dotycząca wszystkich jednostek analitycznych przedstawiona została w poniższej tabeli.

Tabela 14 Analiza sfery technicznej

Jednostka analityczna	STAN TECHNICZNY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ						EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA		ZAPEWNIENIE DOSTĘPNOŚCI	
	Liczba obiektów komunalnych wymagających remontów z wyłączeniem urządzeń sieciowych (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, oczyszczalnie ścieków itp.) na 100 mieszkańców		Liczba obiektów przestrzeni publicznej (place zabaw, skwery, zieleńce, place, inne ogólnodostępne przestrzenie publiczne) w złym stanie technicznym na 100 mieszkańców		Liczba obiektów zabytkowych w złym stanie technicznym wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków w ogólnej liczbie obiektów zabytkowych		Liczba obiektów komunalnych wymagających termomodernizacji i (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, oczyszczalnie ścieków itp.) w ogólnej liczbie obiektów komunalnych		Liczba obiektów komunalnych niedostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami (mieszkania komunalne, obiekty użyteczności publicznej, itp.) w ogólnej liczbie obiektów komunalnych	
	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja	wskaźnik	standaryzacja
Domasłów	0,61	-1,713	0,00	0,815	37,5%	1,094	71,4%	-0,695	71,4%	-0,695
Koza Wielka	0,47	-1,076	0,00	0,815	54,5%	-0,005	50,0%	0,790	50,0%	0,790
Miechów	0,34	-0,473	0,17	-1,819	71,4%	-1,093	80,0%	-1,288	80,0%	-1,288
Perzów	0,32	-0,381	0,11	-0,837	80,0%	-1,645	64,3%	-0,200	64,3%	-0,200
Słupia Pod Bralinem	0,26	-0,102	0,00	0,815	40,0%	0,933	50,0%	0,790	50,0%	0,790
Trębaczów	0,00	1,085	0,00	0,815	47,4%	0,458	50,0%	0,790	50,0%	0,790
Turkowy	0,00	1,085	0,00	0,815	58,6%	-0,267	55,6%	0,405	55,6%	0,405
Zbuczyna	0,00	1,085	0,00	0,815	75,0%	-1,323	33,3%	1,945	33,3%	1,945
Średnia dla Gminy	0,24	0,000	0,05	0,000	54,5%	0,000	61,4%	0,000	61,4%	0,000

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Perzów

PODSUMOWANIE PROBLEMÓW W SFERZE TECHNICZNEJ

Zgodnie z metodyką przedstawioną w rozdziale 3.1, o natężeniu negatywnych zjawisk w danej jednostce analitycznej decyduje wartość wskaźnika syntetycznego, który podsumowuje wszystkie badane zjawiska kryzysowe w danej sferze. W odniesieniu do sfery technicznej, nagromadzenie negatywnych zjawisk w Gminie Perzów stwierdzono w następujących jednostkach:

- Domasłów,
- Miechów,
- Perzów.

5. WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO

Zgodnie z przyjętą metodyką, do obszaru zdegradowanego włączone mogą zostać wszystkie te jednostki analityczne, dla których wartość wskaźnika syntetycznego natężenia zjawisk kryzysowych jest ujemna (mniejsza od 0) w sferze społecznej oraz w przynajmniej jednej z 4 sfer wskazanych w art. 9 ust. 1 pkt 1-4 *ustawy o rewitalizacji*.

Zgodnie z *ustawą o rewitalizacji*, obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, pod warunkiem stwierdzenia na każdym z podobszarów występowania koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

Natężenie zjawisk kryzysowych w sferze społecznej zdiagnozowano w następujących jednostkach analitycznych na terenie Gminy Perzów: Perzów, Koza Wielka, Miechów, Trębaczów, Turkowy.

W przypadku wszystkich wymienionych jednostek, stwierdzono współwystępowanie stanu kryzysowego w przynajmniej jednej z czterech pozostałych sfer, co oznacza iż stanowią one obszar zdegradowany Gminy Perzów. Są to jednostki: **Perzów, Koza Wielka, Miechów, Trębaczów, Turkowy**.

W poniższej tabeli przedstawiono w sposób zbiorczy wyniki analizy wskaźnikowej sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej przy użyciu wskaźnika syntetycznego dla wszystkich badanych jednostek analitycznych.

Tabela 15 Analiza sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej przy użyciu wskaźnika syntetycznego - zestawienie zbiorcze

Jednostka analityczna	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera techniczna
Domasłów	0,027	-0,392	-0,541	0,862	-0,239
Koza Wielka	-0,115	0,762	-2,280	0,761	0,263
Miechów	-0,094	-0,439	0,283	-0,084	-1,192
Perzów	-0,139	-0,505	0,233	-0,389	-0,653
Słupia Pod Bralinem	0,154	0,189	0,149	0,026	0,645
Trębaczów	-0,037	-0,101	0,285	-0,345	0,788
Turkowy	-0,029	1,468	-0,218	0,366	0,489
Zbyszyna	1,130	0,789	0,572	0,793	0,893

Źródło: opracowanie własne

Z kolei poniżej przedstawione zostały wyniki analizy sfery społecznej jednostek analitycznych obszaru zdegradowanego ze wskazaniem liczby pozostałych sfer, w których stwierdzono występowanie zjawisk kryzysowych, a także dotyczących ich danych powierzchniowych i ludnościowych.

Tabela 16 Jednostki analityczne zaliczone do obszaru zdegradowanego na terenie Gminy Perzów

Jednostka analityczna	Sfera społeczna	Liczba pozostałych sfer, w których stwierdzono występowanie zjawisk kryzysowych	Liczba ludności w jednostce analitycznej (os.)	Udział wśród całkowitej ludności Gminy (%)	Powierzchnia jednostki analitycznej (km ²)	Udział w całkowitej powierzchni Gminy (%)
Perzów	-0,139	3	942	24,7%	7,7	10,3%
Koza Wielka	-0,115	1	213	5,6%	5,2	6,9%
Miechów	-0,094	3	591	15,5%	13,8	18,3%
Trębaczów	-0,037	2	809	21,2%	22,5	29,9%
Turkowy	-0,029	1	410	10,7%	7,8	10,3%
SUMA			2965	77,6%	57,0	75,7%

***Źródło:** opracowanie własne*

W tak przyjętej analizie, obszar zdegradowany tworzy 5 jednostek analitycznych, których łączna powierzchnia wynosi 57 km², co stanowi 75,7% powierzchni Gminy Perzów, a zamieszkiwany jest przez 2 965 osób, które odpowiadają 77,6% ogółu mieszkańców Gminy Perzów.

6. WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZACJI

Z ustawy o rewitalizacji wynika, że aby dany obszar gminy mógł zostać uznany za obszar rewitalizacji konieczne jest, aby występowała na nim koncentracja negatywnych zjawisk oraz aby był on istotny dla rozwoju lokalnego całej gminy.

Wyznaczając obszar rewitalizacji na terenie Gminy Perzów kierowano się również zasadą nieprzekraczalności ustawowych wartości 20% powierzchni gminy oraz 30% liczby mieszkańców. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

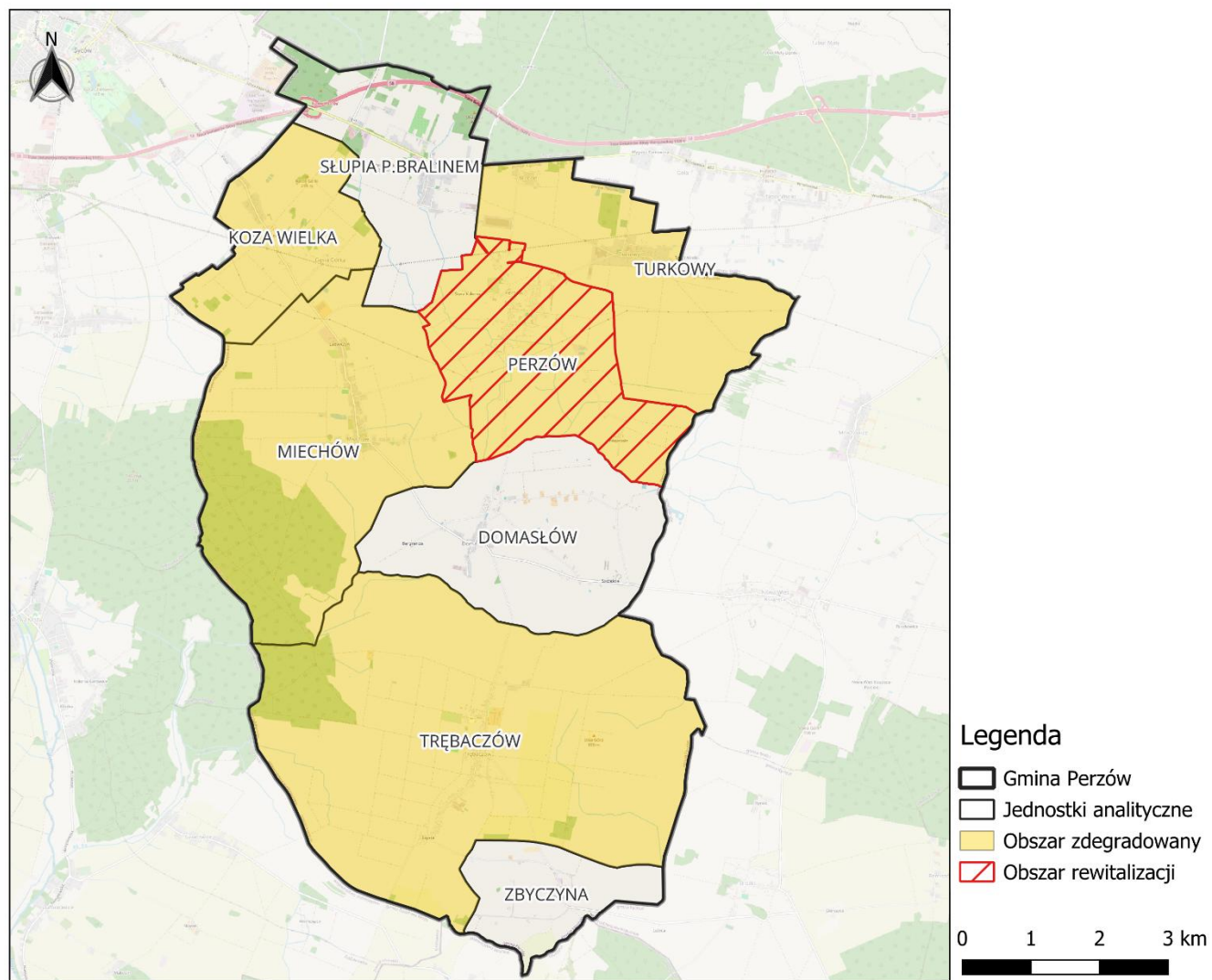
Zgodnie z przeprowadzoną analizą wskaźnikową **jako obszar rewitalizacji przyjęto jednostkę analityczną Perzów**. Wyboru dokonano na podstawie łącznego spełnienia kryteriów takich jak:

- występowanie szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk w sferze społecznej,
- potencjał społeczny do prowadzenia rewitalizacji, wyrażony najwyższą liczbą ludności spośród jednostek obszaru zdegradowanego,
- występowanie zjawisk kryzysowych w trzech pozostałych sferach: gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej,
- potencjał do prowadzenia działań rewitalizacyjnych oraz istotne znaczenie jednostki dla rozwoju Gminy.

Perzów – miejscowość o charakterze ośrodka lokalnego, siedziba Gminy Perzów. Poza Urzędem Gminy Perzów w miejscowości zlokalizowane są również: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Perzowie, Zespół Szkół w Perzowie, Żłobek Gminny, Centrum Usług Wspólnych, Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka Publiczna. W miejscowości znajdują się również punkty usługowe, takie jak m.in. sklepy spożywcze i przemysłowe, bank, poczta, przychodnia lekarska, punkt apteczny, gabinet stomatologiczny, Ochotnicza Straż Pożarna oraz inne zakłady produkcyjne i usługowe. W Perzowie znajduje się również infrastruktura sportowa – boisko trawiaste, boisko ORLIK oraz korty tenisowe. Obszar ten, dzięki pełnionym różnorodnym funkcjom, zaangażowaniu lokalnej społeczności oraz obecności miejsc o istotnym znaczeniu tożsamościowym, stwarza dogodne warunki do prowadzenia skutecznych działań rewitalizacyjnych. Realizowane przedsięwzięcia mogą mieć pozytywny wpływ nie tylko na samą miejscowość, ale również na sąsiednie obszary, przynosząc korzyści możliwie najszerszemu gronu mieszkańców Gminy Perzów.

Obszar zdegradowany wraz z obszarem rewitalizacji prezentuje mapa sporządzona zgodnie z art. 11 ust. 4 ustawy o rewitalizacji, stanowiąca załącznik nr 1 do uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Uproszczoną mapę zamieszczono poniżej.

Rycina 8 Uproszczona mapa obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Gminie Perzów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii

SPIS RYCIN

Rycina 1 Położenie Gminy Perzów względem gmin ościennych.....	4
Rycina 2 Zmiany liczby ludności w Gminie Perzów w latach 2013-2023.....	6
Rycina 3 Podział Gminy Perzów na jednostki analityczne	12
Rycina 4 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym .	18
Rycina 5 Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w Gminie Perzów na tle powiatu i województwa	20
Rycina 6 Struktura ludności w Gminie Perzów w latach 2019-2023.....	25
Rycina 7 Podmioty gospodarcze wpisane do REGON na 1000 mieszkańców.....	29
Rycina 8 Uproszczona mapa obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Gminie Perzów	43

SPIS TABEL

Tabela 1 Jednostki analityczne w Gminie Perzów	11
Tabela 2 Jednostki analityczne wyznaczone na terenie Gminy Perzów.....	11
Tabela 3 Wskaźniki wykorzystane do zdiagnozowania zjawisk kryzysowych	14
Tabela 4 Analiza wskaźnikowa sfery społecznej w obszarze bezrobocia	19
Tabela 5 Analiza wskaźnikowa sfery społecznej w obszarze ubóstwa.....	21
Tabela 6 Analiza wskaźnikowa sfery społecznej w obszarze alkoholizmu	22
Tabela 7 Analiza wskaźnikowa sfery społecznej w obszarze przestępczości	23
Tabela 8 Analiza wskaźnikowa sfery społecznej w obszarze osób ze szczególnymi potrzebami	24
Tabela 9 Analiza wskaźnikowa sfery społecznej w obszarze kapitału społecznego.....	26
Tabela 10 Analiza wskaźnikowa sfery społecznej w obszarze poziomu uczestnictwa w życiu publicznym	28
Tabela 11 Analiza wskaźnikowa sfery gospodarczej	30
Tabela 12 Analiza wskaźnikowa sfery środowiskowej	32
Tabela 13 Analiza sfery przestrzenno-funkcjonalnej	35
Tabela 14 Analiza sfery technicznej	38
Tabela 15 Analiza sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej przy użyciu wskaźnika syntetycznego - zestawienie zbiorcze	40
Tabela 16 Jednostki analityczne zaliczone do obszaru zdegradowanego na terenie Gminy Perzów	41